

1914 – JOSEF EMMANUEL KUREK (15.3.1856-12.8.1925)

1914

Silvestrovský večer v hostinci „Krug zum grünen Kranz“ (U zeleného věnce) byl poněkud ospalý. Byli tam pán a paní **Brandovi**, pán a paní **Herlingerovi**, pán a paní **Holzackerovi** (dvorní mlýn) s **Ämilianem**, pán a paní poštmistrovi, paní Fanny **Stifter**, vdova po mlynáři a my.

Stranou seděli ještě pan **Mischi**, dr. **Dick** a ředitel **Weidner**. O půlnoci se pil punč a v 1 hodinu jsme byli všichni v posteli. Právě teď přicházejí profesionální gratulanti, školník **Koschant**, šlapač měchů **Kölbl** a také školní děti.

Dne **1.1.1914** dostanou učitelé v Německém Benešově (Deutsch Beneschau) ročně tyto příplatky: řídící učitel Johann **Tumler**, učitel Franz **Kavka** a učitel Josef **Kurek** po 720 korunách, učitel Karel **Hacker** a učitel Josef **Herlinger** po 540 korunách, učitelka Rosa **Weidner** a industriální učitelka Emma **Weidner** po 360 korunách, učitel Ignaz **Pils**, učitelka Marie **Kurek** a učitelka Anna **Waschinger** po 180 korunách a náhradní učitel Franz **Weisser** 105 K. Z toho se prozatím sráží 10 procent

14.1.1914

Poručík Viktor **Kurek** dostal vojenskou medaili za zásluhy.

1914 – JOSEF EMMANUEL KUREK (15.3.1856-12.8.1925)

1914

Der Sylvesterabend im „Krug zum grünen Kranze“ war ziemlich schläfrig. Anwesend waren: Herr und Frau **Brand**, Herr und Frau **Herlinger**, Herr und Frau **Holzacker** (Hofmühle) mit **Ämilian**, Herr und Frau Postmeister. Frau Fanni **Stifter**, Müllerswitwe und wir. Abseits saßen noch Herr **Mischi**, Dr. **Dick** und Dir. **Weidner**. Mitternacht wurde ein Punsch getrunken und um 1 Uhr waren wir alle im Bett. Soeben kommen die professionellen Gratulanten, Schuldiener **Koschant**, Orgelaufzieher **Kölbl** und auch Schulkinder.

Am **1.1.1914** erhalten die Lehrer in Deutsch-Beneschau jährlich nachstehende Mehrbezüge: Oberlehrer Johann **Tumler**, Lehrer Franz **Kavka** und Lehrer Josef **Kurek** je 720 K., Lehrer Karl **Hacker** und Lehrer Josef **Herlinger** je 540 K., Lehrerin Rosa **Weidner** und Industriallehrerin Emma **Weidner** je 360 K., Lehrer Ignaz **Pils**, Lehrerin Marie **Kurek** und Lehrerin Anna **Waschinger** je 180 K., Substitut Franz **Weisser** 105 K. Davon werden aber einstweilen 10 % einbehalten.

14.1.1914

Leutnant Viktor **Kurek** erhielt die Militärverdienstmedaille.

Celková škoda, kterou způsobil **Leppin**, dosáhla částky 40.000 korun. 13.000 nahradil, zbytek zůstává jako dluh, který bude uhrazen dílem z rezervního fondu, dílem obcí. Vkladatelé se prozatím nemusí ničeho obávat. Spolek střelců uspořádal dne 21. ples. Počínaje 12. jsem se dobrovolně vzdal vyučování na živnostenské škole dalšího vzdělávání ve prospěch kolegy **Weissera**, s těmi pacholky se už nehodlám dále zlobit.

Dva dny jsme byli úplně zapadlí sněhem, nedalo se jet do Nových Hradů (Gratzen) ani do Kaplice.

25.1.1914

Starý **Grubmüller** zemřel. Kvůli tomu, že jsem byl nemocný, byla tu sl. Agnes **Schatzl** zaměstnána jako substitut od 19.1. do 1.4. a podle c.k. výnosu školní rady také příslušně odměněna.

11.2.1914

V noci ze 7. na 8. února zazněla v 1/2 4 ráno hasičská siréna. Jihozápadní nebe bylo krvavě rudé. Obytná a hospodářská budova někdejšího bednáře Josefa **Gotschera** v Stifterově Údolí (Stiftertal) byly v plamenech.

Krov obytné budovy, stodola a jiné hospodářská stavení padly za obětí plamenům. Dobytčata byla zachráněna, jen jedno tele muselo jít na nucenou porážku, kvůli otravě kouřem.

Buršácký spolek, který k výzdobě pro masopustní průvod měl ve stodole již skoro hotové tři vozy, musel nahradit jeden vůz, který již nebylo možno vytáhnout.

Dekorace květinami z papíru u obou ostatních je poněkud poškozena. Škoda činí 9 000 korun, z toho pojišťovna hradí ale

Die Schadenssumme des **Leppin** hat 40.000 K. erreicht. 13.000 hat er ersetzt, das übrige bleibt Schuld, die teils vom Reservefond, teils von der Gemeinde gedeckt werden. Die Anleger haben vorläufig nichts zu fürchten. Die Schützen veranstalten am 21. Einen Schützenball. Seit dem 12. Habe ich auf den Unterricht in der gewerblichen Fortbildungsschule zu Gunsten des Koll. **Weisser** freiwillig verzichtet. Ich mag mich mit den Bengeln nicht mehr ärgern.

Wir waren 2 Tage gänzlich eingeschneit, es ging weder nach Gratzen noch nach Kaplitz.

25.1.1914

Der alte **Grubmüller** ist gestorben. Infolge meiner Erkrankung wurde Fr. Agnes **Schatzl** als Substitut vom 19.1. bis 1.4. hier eingestellt und laut k.k. Schulratserlass auch danach honoriert.

11.2.1914

In der Nacht vom 7. Zum 8.2. erscholl um 1/2 4 Uhr morgens die Feualarmsirene. Der südwestliche Himmel war blutigrot. Das Wohn- und Wirtschaftsgebäude des ehemaligen Bindermeisters Josef **Gotscher** im Stiftertal stand in hellen Flammen. Der Dachstuhl des Wohnhauses, die Scheuer und andere Wirtschaftsgebäude fielen den Flammen zum Opfer. Das Hausvieh wurde gerettet, nur ein Kalb musste wegen einer schweren Rauchvergiftung notgeschlachtet werden.

Der Burschenbund, der zum Ausschmücken für den Faschingsumzug drei Wagen schon fast fertig in der Scheune stehen hatte, muss einen der Wagen, der nicht mehr herausgezogen werden konnte, ersetzen. Der Papierblumenschmuck der anderen beiden ist etwas lädiert. Die Schadenssumme beträgt 9 000 K., wovon

pouze 2 000 korun. To je pro **Gotschera** nepříjemné. Příčina požáru není doposud známá.

Někteří říkají, že **Gotscher** kvůli telení krávy nechal ve stáji stát hořící svíčku.

Jiní míní, že některý buršák při dekorování vozů snad odhodil vajgl.

Benešovský hasičský sbor mohl k likvidaci ohně přispět jen málo, protože přijel pozdě, měl jen málo vody, a především nové hadice, které byly úplně k ničemu.

Když hasiči z Kuří přijeli na pomoc, oheň už jenom doutnal.

4letý **Fredi**, syn vdovy po obchodníkovi **Stifter** zemřel na záškrť. Nyní leží v hrobce už 3 **Stifterové**. Doktoru **Stiferovi** se prý také daří špatně.

Včera bylo na náměstí (Ringplatz) spousta lidí, protože se konalo šest selských svateb. Jedna z nich z Kuří, nevěsta a družičky ve velmi moderních šatech, nikoli selských.

Také služka paní **Bartoschek, Resl**, 21 let, se vdávala za vozku **Lukase** z dvorního mlýna, kterému je přes 40 let, ničím není a nic nemá. Přitom je to krajně nesympatický člověk.

Nedávno sl. Agnes **Schatzl**, naše nejmladší náhradnice, nechala v učebně třídy 1b ležet stříbrné hodinky a šla nahoru do muzea pro nějaký výukový předmět.

Když se vrátila, byly hodinky pryč.

aber nur 2 000 K. durch die Versicherung gedeckt sind. Das ist böß für den **Gotscher**. Über die Brandursache ist noch nichts bekannt.

Manche sagen, dass der **Gotscher** wegen des Kalbens einer Kuh eine brennende Kerze im Stall stehen gelassen habe, andere meinen, dass einer der Burschen beim Dekorieren der Wagen eventuell einen Zigarettenstummel weggeworfen habe.

Die Beneschauer Feuerwehr konnte dem Brand nur wenig Einhalt gebieten, da sie ziemlich spät in Aktion trat, wenig Wasser hatte und vor allen Dingen neue Schläuche dabei hatte, die total unbrauchbar waren.

Wie die Feuerwehr aus Hermannschlag zur Hilfe kam, war der Brand allerdings schon gedämpft. Der 4jährige **Fredi**, Sohn der Kaufmannswitwe **Stifter**, ist an Diphtherie gestorben. Nun liegen schon 3 **Stifter** in der Gruft. Dem Dr. **Stifter** soll es auch sehr schlecht gehen.

Gestern wimmelte der Ringplatz von Menschen, weil sechs Bauernhochzeiten waren. Eine davon aus Hermannschlag, Braut und Kranzeljungfrauen in ganz modernen Kleidern, gar nicht bäuerisch.

Auch das Dienstmädchen der Frau **Bartoschek**, die **Resl**, 21 Jahre, heiratete den Kutscher **Lukas** aus der Hofmühle, der über 40 Jahre alt ist, nichts ist und nichts hat. Dabei ein höchst unsympathischer Mensch.

Unlängst ließ Fr. Agnes **Schatzl**, unsere jüngste Substitutin, ihre silberne Uhr mit einem goldenen Anhänger im Schulzimmer der 1b-Klasse liegen und ging hinauf ins Museum, um ein Lehrmittel zu holen. Wie sie zurückkam, war die Uhr weg.

Místo aby děti prohledala a zavolala řídícího učitele, nechala je odejít domů.

Teprve třetí den mluvila s řídícím učitelem. Výsledek prohlídky nebyl žádný. To bylo k nevíře u tak malých dětí.

Ve třídě byly sice také dvě větší dívky, na které padlo největší podezření, ale k ničemu se nedošlo.

Téhož dne také spadl těžký počítačový stroj v 1. třídě a málem zabil dva chlapce. Někdy se skutečně povede nešťastný den.

Wilberg opět požádal o půlroční zdravotní dovolenou. Kolegovi **Hackerovi** se udělal nežit na tváři, teď chodí tady s úplně ovázaným obličejem.

Minulý týden mi sl. Antschi **Tuschl** půjčila román od Pepi **Gangla**. Jmenuje se „Der letzte Baum“ (Poslední strom). Přečetl jsem to ze tří čtvrtin, zbytek jsem už nedočel. Takový zmatený nesmysl! Obsah má být životopis v ideálním světle a odehrává se ve zdejší krajině.

Ale glorifikace jeho osoby je už prapitomá. Já přeci znám dobu jeho mládí a všechno, co se tenkrát dělo, ale takhle to všechno převrátit a fabulovat, to je děsný. On přeci vůbec nemůže vědět, jestli ho kvůli tomu nebude někdo žádat o vysvětlení.

Je to samozřejmě svoboda spisovatele a ničeho by se nedosáhlo. Trocha morální spravedlnosti by se u něj ale přece dala předpokládat. Zkrátka, ten příběh mě doslova znechutil.

Jak například líčí svého otce! Ten ubohý muž trpící dnou, ho spíš rozmazlil. Kdyby

Statt die Kinder zu visitieren und den Oberlehrer zu rufen, ließ sie die Kinder nach Hause gehen.

Erst am dritten Tag sprach sie mit dem Oberlehrer. Die Untersuchung ergab nichts. Möchte man das glauben, bei so kleinen Kindern? Es waren wohl auch zwei größere Mädchen im Klassenzimmer, auf die auch der größte Verdacht gefallen ist, aber zum Vorschein kam nichts.

Am selben Tag fiel auch die gewichtige Rechenmaschine in der 1. Klasse um und hätte fast 2 Buben erschlagen. Manchmal ist es wirklich ein Unglückstag.

Wilberg hat wieder um einen halbjährigen Krankenurlaub angesucht. Kollege **Hacker** hat einen Abszess auf der Wange und läuft mit total verbundenem Gesicht herum.

Vorige Woche lieh mir Frl. Antschi **Tuschl** einen Roman von Pepi **Gangl**, betitelt „Der letzte Baum“. Nachdem ich ihn zu $\frac{3}{4}$ gelesen habe, habe ich auf den Rest verzichtet. So ein verworrener Unsinn! Der Inhalt soll eine Biographie in idealer Beleuchtung sein und spielt in der hiesigen Gegend.

Aber die Glorifizierung seiner Person ist schon urblöd. Ich kenne ja seine Jugendzeit und alles was drum und dran ist, aber die Sachen so zu verdrehen und so umzumodeln, ist horrend. Er kann ja gar nicht wissen, ob ihn einer darüber zur Rede stellt. Freilich ist das Schriftstellerfreiheit und man würde nichts ausrichten. Ein bisschen moralische Gerechtigkeit sollte man doch bei ihm vermuten. Kurz, mich hat die Geschichte direkt angeekelt.

Wie er beispielsweise seinen Vater schildert! Der arme gichtleidende Mann hat ihn eh verhätschelt. Wenn der Pepi eine

měl Pepi přísný režim od malička, byl by z něho řádný člověk.

A takovou pitomou literaturu lidi kupují.

Ještě jedna zajímavá epizoda k případu **Leppin**. Na začátku ledna mu **Weidner** napsal dopis, poté, co trestní udání byla hotová věc, že by ho měl ušetřit soudního jednání a rozprostřít pláštík mlčenlivosti nad veškerými manipulacemi, protože **Leppinovi** nemohou pomoci, ani uškodit.

Tento ne zcela nevinný dopis byl pro **Leppina** cenný doklad, že ty spekulace neprováděl sám, nýbrž že se na tom podílel i zeměpánský komisař pan dr. **Weidner**, který měl hospodaření spořitelny kontrolovat.

Jakmile byl dopis odeslaný, naskočila **Weidnerovi** hned husí kůže. Ta chytrá liška se chytla do své vlastní pasti. Nyní následovaly bezesné noci s mučivými starostmi. Měl o tom také mluvit s Tinou **Michalů**. **Leppin** je jejím poručíkem a vzájemně spolu dobře vycházeli.

V den, kdy měl **Weidner** svátek (29.1.), šla k **Leppinovi** a žebrela o vydání dopisu, který chtěla dát **Weidnerovi** k svátku.

Možná k tomu i byla inspirována, to se neví. Žebrónila a prosila, dokonce před ním padla na kolena a pořád žadonila se sepjatýma rukama, aby ji dal ten dopis. **Leppin** ale odmítá vrácení a **Tina** musí odejít, aniž by pořídila, a ta věc se nějak provalila a dostala se ke sluchu i četnickému strážníkovi.

Při zatčení **Leppina** požadoval strážník ihned ten dopis. Také **Tina** je v pěkné bryndě, protože tato záležitost je

strenge Zucht von kleinauf gehabt hätte, wäre aus ihm ein ordentlicher Mensch geworden. Und so ein dummes Geschreibsel kaufen die Leute.

Noch eine interessante Episode zum Fall **Leppin**. Anfang Jänner schrieb ihm **Weidner** einen Brief, nachdem die gerichtliche Anzeige eine beschlossene Sache war, er möge ihn bei der Verhandlung vor Gericht verschonen und den Mantel der Verschwiegenheit über all die Manipulationen breiten, da sie **Leppin** weder helfen noch schaden können. Dieser nicht harmlose Brief war für **Leppin** ein wertvoller Beleg, dass er sich nicht allein auf die Spekulationen eingelassen hatte, sondern auch der landesfürstliche Kommissär Herr Dir. **Weidner** beteiligt war, der über die Gebahrung der Sparkasse zu wachen hatte.

Kaum war der verhängnisvolle Brief abgesendet, da stiegen dem **Weidner** die Grausbirnen auf. Der schlaue Fuchs hatte sich in seiner eigenen Falle gefangen. Nun folgten schlaflose Nächte mit quälenden Sorgen. Hierbei mag er auch mit der Tina **Michal** gesprochen haben. **Leppin** ist ihr Vormund und sie stand sich mit ihm gut. Zu **Weidners** Namenstag am 29.1. ging sie zu **Leppin** und bettelte um den Brief, den sie **Weidner** zum Namenstag schenken wollte.

Vielleicht wurde sie auch dazu inspiriert, das weiß man nicht. Sie bettelt und bittet, kniet schließlich sogar vor ihn hin und bittet händeringend unaufhörlich um den Brief. **Leppin** aber verweigert die Rückgabe und **Tina** muss unverrichteter Weise weggehen. Die Sache wurde irgendwie bekannt und kam auch dem Gendarmerie-Wachtmeister zu Ohren. Bei der Verhaftung des **Leppin** verlangte der Wachtmeister sofort den Brief. Auch die **Tina** sitzt in der Sauce, denn die Sache wird in der Weise gedeutet,

vykládána tak, jakoby chtěla **Leppina** navést k nezákonnému činu. **Leppin** je upoután na lůžko, trpí rozšířením žaludku a vypadá stařecky.

24.2.1914

Masopustní úterý, maškarní průvod 1914

Organizoval ho buršácký spolek „Freundschaft“ (Přátelství) a byl to naprostý úspěch. Dopoledne táhly veselé skupiny od domu k domu.

Byla tam česká pochodující hudba, rytmus tvrdilo bubnování a úderý činil, pouliční zpěváci se svými jarmarečnickými písničkami o vraždách, doprovázenými názorným líčením obsahu, rozpustilí šumaři, neapolští dudáci a flašinetáři, dále sedlák v rumunském kroji s tancujícím medvědem, čilý a pohotový fotograf, větší počet hloupých Honzů ve zdařilých kostýmech, kořenáři a dráteníci, kominíci a holiči, družbové, různí tovaryši a i všelijaká jiná chasa.

Odpoledne kolem 1/2 3 se řadil vlastní maškarní průvod v obecním hostinci.

Předtím bylo ještě vydraženo šest kmenů stromů, které majitelé původních domů ve městě („altberechtigte Bürgerschaft“) věnovali organizátorům. Pak se dal průvod do pohybu. Vpředu jela šikovně udělaná nápodoba vlaku, sestávající z odporně kouřící lokomotivy se dvěma vagony s kompletním vlakovým personálem a několika lehkými cestujícími, poukazující na stále beznadějný železniční projekt.

Na vyznačené trati dráhy přes náměstí (Ringplatz) byly také zastávky, jako Krähwinkel (Kocourkov), Mistgrube (Hnojště) a podobně, kde publikum s velkým nadšením nastupovalo a

als wolle sie **Leppin** zu einer ungesetzlichen Tat verleiten. **Leppin** ist bettlägrig, hat eine Magenerweiterung und sieht greisenhaft aus.

24.2. 1914

Fasching-Dienstag, Faschingszug 1914

Vom Burschenbund „Freundschaft“ organisiert, war er ein voller Erfolg. Am Vormittag zogen drollige Gruppen von Haus zu Haus. So eine tschechische wandernde Musikkapelle mit Trommeln und Tschinellenschlag, Bänkelsängern, welche schauerliche Moritaten zu Gehör und zur drastischen Anschauung brachten, fidele Konzertisten, neapolitanische Dudelsackpfeifer und Drehorgelspieler, ferner ein rumänischer Bauer mit einem Tanzbären, ein flinker Schnellphotograph, mehrere gelungen kostümierte Hanswurst, Gewürzkrämer und Rastelbinder, Rauchfangkehrer und Barbieri, Hochzeitslader und diverse Handwerksburschen, sowie allerlei anderes komisches Volk. Nachmittags gegen 1/2 3 Uhr rangierte sich der eigentliche Faschingszug im Gemeindegasthaus.

Zuvor wurden noch 6 Baumstämme, die die altberechtigte Bürgerschaft gratis dem Unternehmen widmete, versteigert. Danach setzte sich der Zug in Bewegung. Voran fuhr ein täuschend nachgemachter Eisenbahnzug, bestehend aus einer qualmenden Lokomotive mit zwei Waggons mit komplettem Zugpersonal und einigen leichten Fahrgästen, auf das noch immer hoffnungslose Bahnprojekt hinweisend.

Die Bahntrasse über den Ringplatz wies auch Haltestellen, wie Krähwinkel, Mistgrube, und dergleichen auf, wo das Publikum mit großem Halloh ein- und ausstieg. Hierauf folgten zwei uniformierte

vystupovalo. Pak jeli dva uniformovaní jezdci na koni a skupina klaunů jako pořadatelé. Za 36 hudebníky následovali v dlouhé řadě tyto maskované páry v hezkých kostýmech:

1. Německá říšská pošta: **Fiedler** Rosa/Walter v. Stolzing–**Munz** Karl;
2. Rusalka nebo lotos: **Hoffelner** Kathi/Rococo: **Seidl** Karl
3. Pavučina: **Hammer** Marie/Rococo: **Jindra** Hans;
4. Pirette: **Weber** Kathi/španělský rytíř **Hitzker** Karl;
5. Opatrovnice děti: **Hable** Albine/trubadur: **Pascher** Josef;
6. Panská: **Schuh** Anni/Don Juan: **Polzer** Rudolf;
7. Pirette: **Anderl** Mizzi/karnevalový princ: **Welan** Franz;
8. Slunečnice: **Freudenthaler** Marie/Rococo: **Pöschko** Josef;
9. Cikánka: **Scheibner** Kathi/cikánský baron: **Klinger** Hans;
10. Třaskavá kulička: **Glaser** Tini/Karl Moor: **Pritza** Josef;
11. Pirette: **Pritza** Kathi/páže: **Glaser** Loisl;
12. Leknín: **Schink** Marie/gondoliér: **Jindra** August;
13. Španělská tanečnice: **Welan** Fanni/Don Carlos: **Czerwenka** Bernhard;
14. Hasička: **Welan** Kathi/hasič: **Holzhacker** Franz;
15. Farmářka: **Zeman** Lisl/trumpetista ze Säckingenu: **Hommer** Josef;
16. Kominice: **Glaser** Rosa/kominík: **Hartl** Franz;
17. Štýrská dívka: **Klinger** Marie/Štýrský hoch: **Munz** Ignaz;
18. Vesničanka: **Eppinger** Marie/Sportovec: **Popper** Ignaz;
19. Stříhačka: **Javurek** Resi/německý husar: **Holzhacker** Adolf;
20. Vídeňská prادلena: **Hoffelner** Kathi/páže: **Klinger** Engelbert

Reiter und eine Gruppe Clowns als Ordner. Nach den 36 Musikern folgten in langer Reihe nachstehend hübsch kostümierte Maskenpaare:

1. Deutsche Reichspost: **Fiedler** Rosa/Walter v. Stolzing–**Munz** Karl;
2. Nixe od. Seerose: **Hoffelner** Kathi/Rococo: **Seidl** Karl
3. Spinnwebe: **Hammer** Marie/Rococo: **Jindra** Hans;
4. Pirette: **Weber** Kathi/spanischer Ritter: **Hitzker** Karl;
5. Kindermädl: **Hable** Albine/Troubadour: **Pascher** Josef;
6. Stubenmädl: **Schuh** Anni/Don Juan: **Polzer** Rudolf;
7. Pirette: **Anderl** Mizzi/Prinz Karneval: **Welan** Franz;
8. Sonnenblume: **Freudenthaler** Marie/Rococo: **Pöschko** Josef;
9. Zigeunerin: **Scheibner** Kathi/Zigeunerbaron: **Klinger** Hans;
10. Knallbonbon: **Glaser** Tini/Karl Moor: **Pritza** Josef;
11. Pirette: **Pritza** Kathi/Page: **Glaser** Loisl;
12. Wasserrose: **Schink** Marie/Gondollier: **Jindra** August;
13. Spanische Tänzerin: **Welan** Fanni/Don Carlos: **Czerwenka** Bernhard;
14. Feuerwehr: **Welan** Kathi/Feuerwehr: **Holzhacker** Franz;
15. Farmersfrau: **Zeman** Lisl/Trompeter v. Säckingen: **Hommer** Josef;
16. Rauchfangkehrerin: **Glaser** Rosa/Rauchfangkehrer: **Hartl** Franz;
17. Steirerin: **Klinger** Marie/Steirerbuau: **Munz** Ignaz;
18. Landpommeranze: **Eppinger** Marie/Turner: **Popper** Ignaz;
19. Schnitterin: **Javurek** Resi/deutscher Husar: **Holzhacker** Adolf;
20. Wiener Wäschermädl: **Hoffelner** Kathi/Page: **Klinger** Engelbert

21. Staroněmecká selka: **Seidl** Marie
/tyrolský sedlák: **Manoch** Ignaz;
22. Veselé děvče: **Sklenička**
Marie/Benátčan: **Manoch** Ignaz
23. Vánoční stromek: **Rupp** Marie/
vrátný: **Riedl** Hans;
24. Makový květ: **Brunner** Marie/
myslivec: **Rupp** Hans;
25. Rybářka: **Roschek** Marie/harlekyň:
Biela Albert;
26. Zlatá rybka: **Stupka** Resi/námořník:
Sperker Hans;
27. Červená Karkulka: **Holzhacker**
Anna/Polák: **Eppinger** Hans;
28. Cikánka: **Schreiner** Cilli/Španěl:
Morawetz Franz;
29. Česká selka: **Grubmüller** Marie/
harlekyň: **Pölderl** Adalbert;
30. Nesmělá dívka: **Kinger** Fanni:
praporčík **Hosenseidl** Hans;
31. Nevěsta raubíře: **Smrečka**
Julie/námořní kadet: **Böhm** Hans;
32. Selské děvče: **Thurn** Cilli/štyrský
čeledín: **Smrečka** Franz;
33. Zahradnice: **Fiedler** Hermine/
královský poručík: **Buresch** Johann;
34. Fialka: **Steidl** Anna/Kšiltovka:
Hauser Josef;
35. Královna rolníček: **Koschant**
Resi/lev salonů: **Hausl** Franz;
36. Tyrolačka: **Jaksch** Marie/mefisto:
Postl Johann;
37. Francouzská selka: **Hosenseidl**
Marie/francouzský sedlák: **Höcker**
Adolf;
38. Korutanka: **Desl** Marie/horolezec:
Kölbl Franz;
39. Markytánka: **Schulz** Aloisia/voják:
Oppenauer Josef;
40. Holandřanka: **Gans** Lina/Holandřan:
Weber Karl;

21. Bäurin altdeutsch: **Seidl**
Marie/Tiroler Bauer: **Manoch** Ignaz;
22. Lustiges Dirndl: **Sklenička**
Marie/Venetianer: **Manoch** Ignaz
23. Christbaum: **Rupp** Marie/Portier:
Riedl Hans;
24. Mohnblume: **Brunner** Marie/Jäger:
Rupp Hans;
25. Fischerin: **Roschek** Marie/Harlekin:
Biela Albert;
26. Goldfisch: **Stupka** Resi/Matrose:
Sperker Hans;
27. Rotkäppchen: **Holzhacker**
Anna/Pole: **Eppinger** Hans;
28. Zigeunerin: **Schreiner** Cilli/Spanier:
Morawetz Franz;
29. Böhm. Bäuerin: **Grubmüller**
Marie/Harlekin: **Pölderl** Adalbert;
30. Congirl: **Kinger** Fanni: Fahnenjunker
Hosenseidl Hans;
31. Brigantenbraut: **Smrečka**
Julie/Seekadett: **Böhm** Hans;
32. Bauerndirndl: **Thurn**
Cilli/Steirerknecht: **Smrečka** Franz;
33. Gärtnerin: **Fiedler** Hermine/
Königsleutnant: **Buresch** Johann;
34. Veilchen: **Steidl** Anna/Schildknappe:
Hauser Josef;
35. Schellenkönigin: **Koschant**
Resi/Salonlöwe: **Hausl** Franz;
36. Tirolerin: **Jaksch** Marie/Mephisto:
Postl Johann;
37. französ. Bäurin: **Hosenseidl**
Marie/franz. Bauer: **Höcker** Adolf;
38. Kärntnerin: **Desl** Marie/Bergfex:
Kölbl Franz;
39. Marketenderin: **Schulz**
Aloisia/Soldat: **Oppenauer** Josef;
40. Holländerin: **Gans** Lina/Holländer:
Weber Karl;

Za tímto průvodem jel růžemi zdobený květinový vůz ve tvaru koruny, na kterém sedělo mnoho půvabných dívek v něžných kostýmech z květů v hezkém seskupení,

Dahinter folgte ein Rosenblumenwagen in Kronenform arrangiert, auf welchem viele zierliche Mädchen in zarten Blumenkostümen hübsch gruppiert saßen,

pak na sloupech spočívající římský triumfální vůz s karnevalovým princem (**Schmoll** Gustl), kterému v patách byl mnohonárodnostní vůz rovněž vyzdobený bohatě květinami a pery.

Na posledně jmenovaném vyčnívala ze skupiny půvabných děvčat oděných v různých národních kostýmech, velmi působivě a originálně dívka jako motýl, paví oko (**Häusler** Marie).

Jako další nesmírně komická skupina pak následoval vůz s předpotopní příšerou – obligátní strašák sedláků – na jejíž odulé hadí tělo s obrovskou krokodýlí hlavou byl strašlivý pohled.

Spoutaná silnými řetězy vydávala nestvůra táhlé vzlyky, přičemž velké vypoulené oči se neustále koulely a tlama s hrozivě třícími zuby chňapala sem a tam.

Zdařilé dílo malíře Ignaze **Dworschaka**, zaměstnaného v současné době v Gmundenu a spolu zodpovědného za ostatní nápadité dekorace tohoto průvodu. Závěr průvodu tvořila rozpustilá hadrová pošta.

Byly tam stovky přespolních návštěvníků i ze vzdálených koutů. Hrubý výdělek činil 1111 korun. Čistý výnos byl předán na dobročinný účel.

Rychlý kostýmovaný věneček v obecní hospodě uzavřel rozjařený den. Hlavní pořadatelé byli Hans **Grubmüller** a pekař Hans **Hoffelner**.

26.2.1914

Na Popeleční středu byly u **Schimaka** až do půlnoci „slanečkové hody“.

dann ein säulengetragener, römischer Triumpfwagen mit Prinz Karneval (**Schmoll** Gustl), dem ein Nationalitätenwagen, gleichfalls mit überreichem Blumen- und Federschmuck geziert nachfolgte.

Auf dem letzteren hob sich aus der Gruppe der in verschiedenen Nationaltrachten kostümierten hübschen Mädchen sehr wirkungsvoll und originell ein Mädchen als Schmetterling, Pfauenauge (**Häusler** Marie) hervor.

Diesem folgte als nächste urkomische Gruppe ein Wagen mit einem vorweltlichen Ungetüm – dem obligaten Bauernschreck – dessen dickangeschwollener Schlangenleib mit dem riesengroßen Krokodilkopf einen furchtbaren Anblick bot. In dicken Ketten gefesselt, stieß das Ungeheuer ein Geheul aus, wobei die großen hervorquellenden Augen drehend umher rollten und der zähnestarrende Rachen wütend hin und her schnappte.

Ein gelungenes Werk des Malers Ignaz **Dworschak**, der zur Zeit in Gmunden beschäftigt ist, der auch für die übrigen trefflichen Dekorationen des Zuges verantwortlich war. Den Schluss des Zuges bildete die ulkige Lumpenpost.

Es waren hunderte auswärtige Besucher, selbst aus entfernten Orten da. Die Bruttoeinnahmen betragen 1111 Kr. Der Reinertrag wurde einem wohltätigen Zwecke zugeführt. Ein flottes Kostümkränzchen im Gemeindegasthof beschloss den heiteren Tag. Als Hauptarrangeure fungierten Hans **Grubmüller** und Bäcker Hans **Hoffelner**.

26.2.1914

Am Aschermittwoch war bis 12 Uhr nachts beim **Schimak** Häringsschmaus.

Byla tam velká legrace. V poslední dneh bylo nebe stále pod mrakem a přitom hustá, nelibě páchnoucí mlha nízko nad zemí. Při výslechu u okresního soudu v Nových Hradech (Gratzen) se vyšlo na světlo Boží, že Tina se nejmenuje **Michal**, nýbrž **Hoffelner**, tedy také nemanželské dítě.

Prý z toho byla velmi rozhořčená. Jestliže byl **Michal** skutečně jejím otcem, proč ji tedy neadoptoval?

12.3.1913

Předevčirem jsme měli nádherný letní den. Bylo skoro dusno. Kvete lýkovec, plicník a blatouchy. Druhý den ráno ležela sněhová pokrývka a byla ostrá zima. Stejně tak i dneska.

Vesnický dům, nacházející se západně od silnice vedoucí do Kuří, který odkoupil učitel tance **Borst** z Vídně roku 1913 od stavebního podnikatele **Geistlera** za 16 000 korun, byl rozšířen o přístavbu a kolem byla založena pěkná zahrada.

Letos v březnu koupil odborný učitel Max **Dölzl** z Vídně vesnický dům J. **Seidla** vedle elektrárny za 11 000 korun. Vdova A. **Seidl** prodala svou usedlost jednomu sedlákovi.

20.3.1914

Dne 18. zemřel učitel Franz **Kavka** na srdeční mrtvici. Ráno ještě učil, pak byl činný ve školní zahradě, večer šel k pekaři **Pascherovi**, kde se zhroutil.

Na Velký pátek v ½ 4 ráno opustil bývalý účetní spořitelny Karl **Leppin** se svojí rodinou naši obec a přestěhoval se do Budějovic. Jednání porotního soudu se má konat 5. května v Budějovicích, bude ale asi až na podzim.

Es war sehr lustig. Die letzten Tage war der Himmel stets bewölkt und dabei starker, übelriechender Bodennebel. Bei der Vernehmung vor dem Bezirksgericht in Gratzen kam heraus, dass die Tina nicht **Michal** sondern Hoffelner heißt, also auch ein uneheliches Kind. Sie soll darüber sehr entrüstet gewesen sein. Wenn der **Michal** tatsächlich ihr Vater war, warum hat er sie dann nicht adoptiert?

12.3.1914

Vorgestern hatten wir einen herrlichen Sommertag. Er war fast schwül. Seidelbast, Lungenkraut und Dotterblumen blühen. Am nächsten Morgen lag Schnee mit scharfer Kälte. So auch heute. Das vom Tanzlehrer **Borst** aus Wien 1913 dem Bauunternehmer **Geistler** um 16 000 Kronen abgekaufte, westlich der Hermannschläger Straße gelegene Landhaus, ist um einen Anbau erweitert worden, und darum herum ist ein schöner Garten angelegt worden.

Heuer im März kaufte Fachlehrer Max **Dölzl** aus Wien das Landhaus des J. **Seidl** neben dem Elektrizitätswerk für 11 000 Kronen. Die Witwe A. **Seidl** verkaufte ihr Anwesen an einen Bauern.

20.3.1914

Am 18. Verstarb der Lehrer Franz **Kavka** an einem Herzschlag. Morgens unterrichtete er noch, dann war er im Schulgarten tätig, abends ging er zum Bäcker **Pascher**, wo er zusammenfiel.

Am Karfreitag um ½ 4 Uhr früh verließ der ehemalige Sparkassenbuchhalter Karl **Leppin** samt Familie unseren Ort und übersiedelte nach Budweis. Die Schwurgerichtsverhandlung soll am 5. Mai in Budweis stattfinden, dürfte aber erst im Herbst sein.

Dne 16.4. zemřel nejstarší obyvatel Benešova, kožešník Adalbert **Prögschl** ve věku 88 let. Po smrti učitele Franze **Kavky** převzal jeho místo zapisovatele hasičského sboru prozatím učitel **Kurek**.

Při valné hromadě dobrovolných hasičů, která se konala 10.5. byl učitel **Kurek** jednomyslně zvolen zapisovatelským adjutantem, obchodník Johann **Anderl** hlídačem hasičské zbrojnice a pekař Moritz **Weilguny** velícím adjutantem.

15.5.1914

Třese se tady zimou a denně prší. V době mé zdravotní dovolené převzal moji třídu kolega **Wilberg**. Nazi **Pils** propadl při zkoušce na odborného učitele.

V technickém kreslení nesplnil požadavky. Při volbách do hasičského sboru jsem chtěl odmítnout funkci, ale řev a řádění byly tak velké, že jsem se posléze nechal přemluvit a přijal funkci na jeden rok. Že jsem tam chodil!

20.5.2014

V pondělí byla prudká bouře, blesk uhodil do bleskosvodu v sousedství, přeskočil na náš oplechovaný komín a sjel po naší plechové střeše na náměstí do dlažební kostky, vzdálené od našeho domu pouhých 10 kroků. Komínový nástavec byl úplně rozervaný.

Mohlo to dopadnout hůře. Bouřilo od 1 hodiny po poledni až do večera. Dešťové srážky v podobě průtrže mračen způsobily vzednutí potoku Černá a bylo zatopeno Bělídlo a dvorní mlýn.

Am 16.4. starb der älteste Bürger Beneschaus, Kürschnermeister Adalbert **Prögschl** im Alter von 88 Jahren. Nach dem Tod des Lehrers **Kavka** übernahm der Lehrer **Kurek** einstweilen seine Stelle als Schriftführer der Feuerwehr.

Bei der am 10.5. stattgefundenen Generalversammlung der freiwilligen Feuerwehr wurde Lehrer Josef **Kurek** einstimmig zum definitiven schriftführenden Adjutanten, Kaufmann Johann **Anderl** zum Zeugwart und Bäckermeister Moritz **Weilguny** zum stimmführenden Adjutanten erwählt.

15.5.1914

Wir klappern hier vor Kälte und es regnet täglich. Während meines Krankenurlaubs hat Kollege **Wilberg** meine Klasse übernommen. Nazi **Pils** ist bei der Fachlehrerprüfung durchgefallen. Im Darstellenden hat er nicht entsprochen. Bei der Wahl der Feuerwehr wollte ich den Posten ablehnen, aber das Gebrüll und Getöse war so groß, dass ich mich schließlich überreden ließ und den Posten für ein Jahr übernahm. Wäre ich bloß nicht hingegangen.

20.5.1014

Am Montag war ein schweres Gewitter, der Blitz schlug in einen Blitzableiter in der Nachbarschaft ein, sprang auf unseren blechummantelten Schornstein über und fuhr über unser Blechdach in einen nur 10 Schritt von unserem Haus entfernten Pflasterstein am Ringplatz. Der Rauchfang-Aufsatz wurde ganz zerfetzt.

Das hätte schlimmer ausgehen können. Es gewitterte von 1 Uhr nachmittags bis zum Abend. Die wolkenbruchartigen Regengüsse brachten den Schwarzaubach zum Anschwellen und die Bloach und die

Byli jsme připraveni na větší spoušť, ale naštěstí se počasí umoudřilo a v noci byla jasná hvězdná obloha. V úterý i dnes bylo nebe bez mraků.

28.5.1913

Ředitel školy **Weidner** sen. měl mrtvičku a je ochrnutý na půl těla. Právě několik dní před touto událostí obdržel trestní oznámení **Leppina** na 2680 korun.

Leppin od něj odkoupil 5.1. jeho úvěry zajištěné zástavním právem na nemovitosti v hodnotě platné ke dni 3.1., nevěděl však ještě, že cena 5.1. o tuto částku poklesla. Tato historka byla pravděpodobně příčinou toho, že ho ranila mrtvice.

Leppinův dům chce koupit Matice školská (tenkrát nejdůležitější český školský spolek pozn. B.R.), aby tam mohla být zřízena česká obecná škola.

Také se mluví o tom, že Češi chtějí koupit Kamenný mlýn (Steinmühle) a ony dva domky, které patří **Stifterce**, a že zamýšlejí sem přestěhovat české rodiny, aby tu bylo více českých dětí. Protože už zde nĕjací Češi jsou, sejde se pak okamžitĕ 40 dětí pro novou školu.

Toto straší Benešov už několik let, panoval ale kolem toho vždy ironický úsmĕv. Obec teď proti tomu nemůĕe dĕlat nic, protože je vysoce zadluĕena. K tomu ještĕ panování **Weilgunyů** s jejich nafoukaností, bude Čechy pravděpodobně ještĕ podporovat.

Leppinův proces se bude protahovat, neboť ohavnými udáními **Leppina** do toho

Hofmühle waren überschwemmt.

Man war auf größere Verwüstungen gefasst, aber zum Glück ließ das Wetter nach und es folgte eine sternklare Nacht. Dienstag und heute war der Himmel wolkenlos.

28.5.1914

Schuldirektor **Weidner** sen. hat ein Schlagert getroffen und ihn halbseitig gelähmt. Gerade einige Tage vor dem Vorfall erhielt er eine gerichtliche Klage des **Leppin** über 2680 Kronen. **Leppin** kaufte ihm am 5.1. seine Bodenkredit-Lose zum Wert vom 3.1. ab, wusste da aber noch nicht, dass der Preis am 5.1. schon um diesen Betrag gesunken war. Diese Geldgeschichte war wohl der Auslöser für den Schlag.

Das Haus des **Leppin** will die Matice školská (der damals relevanteste tschechische Schulverein, Anm. B. Riepl) kaufen, um dort eine tschechische Volksschule zu errichten. Auch spricht man davon, dass die Tschechen die Steinmühle und die 2 Häuschen, die der **Stifterin** gehören, kaufen wollen und tschechische Familien hierher übersiedeln werden, damit mehr tschechische Kinder hier sind. Da es hier schon einige Tschechen gibt, sind im Nu 40 Kinder für eine eigene Schule beisammen.

Das Gespenst droht Beneschau schon seit Jahren, ist aber immer spöttisch belächelt worden. Die Gemeinde kann nun gar nichts dagegen tun, weil sie hoch verschuldet ist. Dazu die **Weilguny**-Herrschaft mit ihrer Aufgeblasenheit, wird die Tschechen wahrscheinlich noch unterstützen.

Der **Leppin**-Prozess wird sich in die Länge ziehen, denn durch die schmähhlichen

spadlo mnoho lidí a vyšly najevo dávno zapomenuté hanebnosti.

Důsledkem bude obrovské zahořknutí a u mnoha obyvatel to vyvolá vzájemné nepřátelství.

12.8.1914

Děkan p. **Suchan** byl několik týdnů nemocen. Procesí na Boží tělo se už ale zúčastnil. Počasí bylo hezké a všechno probíhalo normálně.

Na střelnici se pořádal obvyklý koncert. Řediteli **Weidnerovi** se daří poněkud lépe, ale lékař říká, že to bude trvat 3 měsíce, než zase bude moci chodit. Místo něj se nyní stal regenschorim Nazi **Pils**, podporují ho Luisl a Franz **Weidnerovi**. Už jsem našel nějaké hříbky, příjemná změna jídelničky. Dnes se několikrát opakoval prudký liják z rozptýlených bouřkových mraků.

Pobočka v Ličově je schválena. Kolega **Wilberg** má naději, že tam bude muset učit.

Také pobočka Kuří bude s největší pravděpodobností povolena. Už je tady hodně letních hostů, a proto se ceny za ubytování, vejce, máslo a kuřata zvyšují.

21.6.1914

Slavnost slunovratu spolku turnerů.

Když se setmělo, pochodovala vpředu kapela hudebního spolku, za ní zástupci obce, studentských svazů Východní marky, sboru ostrostřelců, hasičského sboru, pěveckého spolku, buršáckého svazu, zkrášlovacího spolku, místní skupiny německého školského svazu, svazu Němců

Anzeigen des **Leppin** sind eine Menge Leute in die Sache hineingezogen worden und längst eingeschlafene Schandtaten ans Tageslicht gekommen. Eine Erbitterung sondergleichen wird die Folge sein und viele Einwohner zu argen Feinden untereinander machen.

12.6.1914

Dechant P. **Suchan** war einige Wochen krank. Bei der Fronleichnamsprozession war er wieder dabei. Das Wetter war schön und alles nahm einen normalen Verlauf.

Auf der Schießstätte war das obligate Konzert. Dir. **Weidner** geht es etwas besser, aber der Arzt sagt, bis er wieder gehen könne, das würde 3 Monate dauern. Für ihn ist jetzt **Pils** Nazi Regenschori geworden, wobei ihn Luisl und Franz **Weidner** unterstützen. Einige Herrenpilze habe ich schon gefunden, eine schöne Abwechslung im Speiseplan. Heute gibt es immer wieder Platzregen aus versprengten Gewitterwolken. Die Expositur in Litschau ist genehmigt. Kollege **Wilberg** hat die Aussicht, dort unterrichten zu müssen.

Auch die Expositur Hermannschlag wird höchst wahrscheinlich bewilligt werden. Es sind schon viele Sommerfrischler da und demzufolge steigen die Preise für Wohnungen, Eier, Butter und Hühner.

21.6.1914

Sonnwendfest des Turnvereins.

Unter Vorantritt der Kapelle des Musikvereins marschierten beim Einbruch der Dämmerung die Vertretungen der Stadtgemeinde, der Studentenverbindungen der Ostmark, des Scharfschützenkorps, der Feuerwehr, des Gesangsvereins, des Burschenbundes, des

v Čechách (in Böhmen), spolku Böhmerwaldbund a stovek obyvatel města a letních hostů na tzv. Schmiedberg.

Zářný plamen mocné dřevěné hranice, pro kterou obec bezplatně poskytla dřevo, vzplál, když se průvod blížil cíli.

Učitel Ignaz **Pils** měl u ohně projev německy vlastenecky zabarvený.

Sborové písně (Scharlieder) se střídaly s příspěvků hudebního spolku, načež zástupci shora uvedených spolků a těles začali s obvyklým házením věnců.

Také turnerský spolek dával své umění do služeb německé věci.

Dík patří novému účetnímu ve spořitelně panu **Rohrerovi**, kterému se pro jeho zvláštní schopnosti podařilo, spolek, který byl nějaký čas nečinný, probudit k nové aktivitě.

Na svahu navazujícím na ohniště se rozhořely bengálské ohně a očím diváků se nabízel nádherný pohled na čtyři za sebou následující turnerské pyramidy z lidských těl, kteří svým přesným provedením ostře vynikali nad pozadím černé noci.

Účinkující sklidili nadšený potlesk. Pak následovala vydatná oslava v obecní hospodě.

7.7.1914

Dnes měli na náměstí Freyung v Kinského paláci ve Vídni svatbu hrabě Karl **Longueval z Buquoye** s komtesou Marií

Verschönerungsvereines, der Ortsgruppe des deutschen Schulvereins, des Bundes der Deutschen in Böhmen, des Böhmerwaldbundes und hunderter Stadtbewohner und Sommerfrischler auf den sogenannten Schmiedberg.

Die helle Lohe eines mächtigen Holzstoßes, zu dem die Stadtgemeinde das Holz unentgeltlich beigesteuert hatte, flammte auf, als sich der Zug dem Ziele näherte.

Lehrer Ignaz **Pils** hielt die vom völkischen Geiste durchdrungene Feuerrede. Scharlieder wechselten mit Darbietungen des Musikvereins, worauf von Seite der Vertreter der oben genannten Vereine und Körperschaften das übliche Kranzwerfen begann.

Auch der Turnverein stellte sein Können in den Dienst der völkischen Sache.

Dank dem neuen Sparkassenbuchhalter Herrn **Rohrer**, dem es durch seine besondere Befähigung gelungen ist, den seit einiger Zeit untätigen Verein zu neuem Schaffen aufzupulvern.

An der den Feuerplatz anschließenden Berglehne flammten bengalische Lichter auf und den Augen der Zuschauer bot sich der prächtige Anblick von vier aufeinanderfolgenden Leiterpyramiden der Turner, die sich in ihrer genauen Ausführung scharf vom nachtschwarzen Hintergrund abhoben.

Brausender Beifall wurde den Darstellern zuteil. Anschließend wurde im Gemeindegasthof ausgiebig gefeiert.

7.7.1914

Heute heirateten in Wien im Palais Kinsky in der Freyung der Graf Karl Longueval von **Buquoy** und die Komtesse Marie Valerie

Valerií **Kinsky**.

Po obřadu jel pár do Nových Hradů (Gratzen), které byly slavnostně vyzdobeny vlajkami, a dále na svůj lovecký zámek Žofín u Německého Benešova.

Čekalo je tam slavnostní uvítání. Veškerý lesnický personál, hraběcí Buquoyští úředníci a sluhové, dřevorubci v počtu několika set, oblečení kvůli uvítání v nových uniformách, s lampióny v ruce, benešovský měšťansko-privilegovaný sbor ostrostřelců s praporem a hudbou, jehož je hrabě protektorem, vtiskli všemu slavnostní ráz.

Dceruška lesního správce **Martina** předala majitelce panství nádhernou kytici.

Kvarteto lesních rohů a kapela benešovských střelců koncertovaly do půlnoci. Po bohatém pohoštění tento den skončil.

9.7.1914

Od 7.7. odpoledne nepřetržitě pršelo až do dnešního odpoledne. Černá je rozvodněná.

Dnes zemřel řezník **Reindl** na rakovinu žaludku a jater. Dnes byla také sloužena zádušní mše za zavražděného následníka trůnu **Franze Ferdinanda**, které se zúčastnili všechny spolky, zastupitelstvo města, zde přítomní představitelé armády a přirozeně také školní mládež a učitelé.

Když se řadil průvod před radnicí, dal poručík střelců pan **Huemer** zařadit vojenské šarže za průvodem, což později vedlo k vznesení protestů. Týkalo se to Ämiliana **Holzhackera**, Aloise a Franze **Weidnerových**, Johanna **Mayera** a účetního **Rohrera**.

Od **Huemera** bylo požadováno ospravedlnění, které on odmítl a vzdal se

Kinsky.

Nach der Trauung fuhr das Paar nach Gratzen, wo der Ort festlich beflaggt war und weiter auf ihr Jagdschloss Sofienschloss bei Deutsch-Beneschau. Der Empfang dort war festlich. Das gesammte Forstpersonal, die gräflichen Beamten und Diener, die nach Hunderten zählende Menge der Holzhauer, die für den Empfang mit einer neuen Uniform ausgerüstet waren, mit Lampions in der Hand, das Beneschauer bürgerlich-privilegierte Scharfschützenkorps mit Fahne und Musik, deren Protektor der Graf ist, gaben dem Ganzen ein festliches Gepräge.

Das Töchterchen des Forstverwalters **Martin** überreichte der Gutsherrin ein prachtvolles Blumenbukett. Das Jagdhornquartett und die Beneschauer Schützenkapelle konzertierten bis Mitternacht. Nach reichlicher Bewirtung schloss dieser Tag.

9.7.1914

Seit dem 7.7. nachmittags hat es bis heute Nachmittag ununterbrochen geregnet. Der Schwarzaubach ist überschwemmt.

Heute ist der Fleischhauer **Reindl** an Magen- und Leberkrebs verstorben. Heute war auch ein Trauergottesdienst für den ermordeten Thronfolger Erzherzog **Franz Ferdinand**, an dem alle Vereine, die Stadtverwaltung und die hier anwesenden Militärpersonen und natürlich auch die Schuljugend und die Lehrer teilnahmen.

Als der Zug sich vor dem Rathaus formierte, ließ der Schützenleutnant Herr **Huemer**, die Militärchargierten hinter dem Zug einreihen, was später zu Protesten führte. Ausgerückt waren Ämilian **Holzacker**, Alois und Franz **Weidner**, Johann **Mayer** und Buchhalter **Rohrer**. Man verlangte von **Huemer** eine Rechtfertigung, die dieser verweigerte und

své hodnosti důstojníka.

Tím byli střelci ohromeni a svolali včera schůzi. Co tam bylo usneseno, není ještě známo.

Hostinské z „Krug zum grünen Kranz“ (U zeleného věnce), paní Lindě **Gangl**, zvýšil **Schimak** nájem. Na to ona podala čtvrtletní výpověď. Jestli to tak zůstane, přijde do této útulné hospody nový hostinský.

Leppin je v Barzdorfu (pravděpodobně dnešní Pertoltice pod Ralskem v Severních Čechách, pozn. B.Riepl) zaměstnán u jednoho majitele železářství jako účetní. Proces má být až v zimě.

Neděle, 19.7.1914

U příležitosti 30. výročí kněžského působení důstojného městského děkana a biskupského vikáře pana patera Johanna Nepomuka **Suchana** uspořádala obec pochodňový průvod, kterého se zúčastnily korporativně všechny místní spolky a také školní mládež. Před farou byla oslavenci přednesena serenáda.

Školačka Rosa **Weilguny**, dcera lékárníka, pronesla duchaplnou báseň a odevzdala vkusné blahopřání. Jiné dívky předávaly půvabné kytice růží.

Po gratulaci se strany zástupců města (lékárník **Weilguny**), učitelského sboru (Josef **Kurek**), pěveckého spolku (Josef **Herlinger**), sboru ostrostřelců (Franz **Schmoll**), hasičského sboru (Moritz **Weilguny**), tělocvičného spolku (Franz **Hoffelner**), mladých střelců (Wendelin **Edelmann**) a spolků buršáků (Josef **Czerwenka**) pronesl kaplan Franz **Havel** svižnou řeč.

Hudba zahrála tři vojenské skladby, takže

von seiner Offizierscharge zurücktrat. Darüber waren die Schützen bestürzt und beriefen gestern eine Versammlung ein. Was da ausgekocht wurde, ist noch nicht bekannt.

Der Wirtin vom „Krug zum grünen Kranz“, Frau Linda **Gangl**, wurde vom **Schimak** die Pacht erhöht. Darauf hat sie vierteljährig gekündigt. Wenn das so bleibt, dann kommt ein neuer Wirt in diese trauliche Gastwirtschaft. **Leppin** ist in Barzdorf (wahrscheinlich das heutige Pertoltice pod Ralskem in Nördböhmen, Anm.B.Riepl) bei einem Eisenhändler als Buchhalter angestellt. Der Prozess soll erst im Winter sein.

Sonntag, 19.7.1914

Die Stadtgemeinde veranstaltete anlässlich des 30jährigen Priesterjubiläums des hochwürdigen Stadtdechanten und bischöflichen Vikärs Herrn Pater Johann Nepomuk **Suchan**, einen Fackelzug, an welchem sich alle Ortsvereine korporativ und auch die Schuljugend beteiligte. Vor dem Pfarrhofe wurde dem Jubilar eine Serenade gebracht. Das Schulmädchen Rosa **Weilguny**, Tochter des Apothekers, sprach ein sinniges Gedicht und überreichte eine geschmackvoll ausgestaltete Glückwunsch-Adresse. Andere Mädchen überreichten reizende Rosenbuketts. Nach Beglückwünschung seitens der Stadtverwaltung (Apotheker **Weilguny**), des Lehrkörpers (Josef **Kurek**), des Gesangsvereins (Josef **Herlinger**), des Scharfschützenkorps (Franz **Schmoll**), der Feuerwehr (Moritz **Weilguny**), des Turnvereins (Franz **Hoffelner**), der Jungschützen (Wendelin **Edelmann**) und des Burschenbundes (Josef **Czerwenka**) hielt Stadtkaplan P. Franz **Havel** eine schwungvolle Rede.

Die Musik spielte 3 Militärstücke, dass „Gott

„Pane smiluj se“!

„Bylo to velice pěkné“, mínily staré ženy.

Následující den celebroual vikář v 8 hodin ráno mši, na kterou přišli zástupci města, učitelského sboru, mnoho bíle oděných dívek a deputace městských spolků.

Kostelník Franz **Klement** měl při službě bílé glazé rukavice. P. **Suchan** vyslovil za „poctu“ pěkné poděkování a záležitost zaplat' Pán Bůh skončila.

Je to **krkoun**! Hrabě Karel **Buquoy** daroval u příležitosti své svatby ostrostřelcům 300 korun, ostatním spolkům dohromady také 300 korun.

Stravovacímu fondu na zdejší škole 100 korun.

21.7.1914

Letních hostů stále přibývá, stejně tak stoupají ceny. Kvůli událostem při smuteční slavnosti k úmrtí arcivévodý **Franze Ferdinanda**, obdržel Alois **Weidner** z okresního komanda vojenských náhradníků rozhodnutí, že to není žádná urážka a že to má opominout. Přirozeně, že jim to není vhod, a tak uvažují o něčem jiném.

Se střelci jsou naprosto znepřátelení. **Weidner** vůbec získal málo přátel. Lovecká společnost se samou nenávistí úplně rozpadla. **Brand** nadává na členy a nazývá je veřejně pakáží.

Blaze tomu, kdo o naší takzvané elitní společnosti nic neví. Není to nic jiného než sprostá sebranka!

25.7.1914

Rakouské ultimátum dané Srbsku dnes vyprší.

erbarm!“.

„No, es woar sehr schoi“, meinten die alten Weiber. Am darauffolgenden Tag zelebrierte der Herr Vikär um 8 Uhr früh eine Messe, an der die Vertreter der Stadtgemeinde, des Lehrkörpers, viele weiß gekleidete Schulfädchen und Deputationen der Ortsvereine teilnahmen.

Kirchendiener Franz **Klement** verrichtete seinen Dienst hierbei in weißen Glacéhandschuhen. P. **Suchan** hat sich für die „Ehrung“ schön bedankt und die Geschichte ist Gott sei Dank beendet.

Ein **Schmutzian** bleibt er doch! Graf Carl von **Buquoy** spendete anlässlich seiner Vermählung dem Scharfschützenkorps 300 Kronen, den anderen Vereinen zusammen auch 300 Kr. Dem Schulsuppenfonds an der hiesigen Volksschule 100 Kronen.

21.7.1914

Die Sommerfrischler nehmen immer noch zu und die Preise ebenfalls. Wegen der Vorfälle bei der Totenfeier für Erzherzog **Franz Ferdinand** hat Alois **Weidner** von dem Bezirks-Ergänzungs-Kommando den Bescheid bekommen, dass das keine Beleidigung ist, und er solle darüber hinweggehen. Natürlich ist es ihnen nicht recht und so spekulieren sie auf etwas anderes. Mit den Schützen sind sie ganz verfeindet. Überhaupt hat **Weidner** wenig Freunde erworben. Die Jagdgesellschaft ist ganz zersprengt von lauter Gift und Galle. **Brand** schimpft auf die Mitglieder und nennt sie öffentlich „Bagasch“.

Man kann froh sein, wenn man nichts weiß von unserer sogenannten Elitegesellschaft. Nichts als ordinäres Pack!

25.7.1914

Das österreichische Ultimatum an Serbien läuft heute ab.

28.7.1914

Dnes byla vyhlášena mobilizace. 26. přečetl policista **Klantzky** na náměstí oznámení o úplné nebo částečné mobilizaci.

Již dopoledne se utvořila komise, do které byli přizváni také učitelé **Kurek** a **Herlinger** jako písaři. Mnozí letní hosté kvapem opouštějí naše město, aby se dostali domů. Vlaky už jezdí pouze omezeně.

V pátek 31.7. budou muset být i všichni naši koně odevzdány státu.

Pak se také může stát, že od novohradského nádraží k nám už nepojede žádný povoz.

Přibližný seznam mobilizovaných, povinných vojenskou službou z Německého Benešova (Deutsch-Beneschau):

1. **Weilguny** Friedrich, obchodník
2. **Klinger** Franz, švec
3. **Scheibner** Johann, kolář
4. **Scheibner** Josef, pomocník v hospodářství
5. **Scheibner**
6. **Scheder** Ignaz, mistr hrnčířský
7. **Czerwenka** Josef, podkovář
8. **Strobl** Josef, švec
9. **Schreiner** Josef, zedník
10. **Schreiner** Franz, řezník
11. **Ertl**
12. **Klantzky** Franz, policista
13. **Indra** Hans, koželuh
14. **Indra** August, řezník
15. **Kislick** Johann, zelinář
16. **Weber** Johann, zednický polír
17. **Weber** Franz, dělník v cementárně
18. **Hosenseidl** August, zedník
19. **Mika** Franz, zedník omítkář
20. **Mikolasch** Wenzel, hrnčíř
21. **Pils** Thomas, zedník

28.7.1914

Heute wurde die Mobilmachung verkündet. Am 26. Las der Polizeimann **Klantzky** am Platz die Kundmachung vor, über eine vollständige oder teilweise Mobilisierung. Es bildete sich schon am Vormittag eine Kommission, bei der auch die Lehrer **Kurek** und **Herlinger** als Schreibkräfte zugezogen waren. Viele Sommergäste verlassen eilig unsere Stadt, um an ihre Wohnsitze zu kommen. Die Züge verkehren nur noch eingeschränkt.

Am Freitag den 31.7. werden auch bei uns alle tauglichen Pferde dem Ärar abgegeben werden müssen. Dann kann es auch geschehen, dass von der Bahnstation Gratzen kein Wagen mehr zu uns zu haben sein wird.

Annäherndes Verzeichnis der mobilisierten Militärpflichtigen aus Deutsch-Beneschau:

1. **Weilguny** Friedrich, Kaufmann
2. **Klinger** Franz, Schuhmacher
3. **Scheibner** Johann, Wagner
4. **Scheibner** Josef, Wirtschaftsgehilfe
5. **Scheibner**
6. **Scheder** Ignaz, Töpfermeister
7. **Czerwenka** Josef, Hufschmied
8. **Strobl** Josef, Schuhmacher
9. **Schreiner** Josef, Maurer
10. **Schreiner** Franz, Fleischhauer
11. **Ertl**
12. **Klantzky** Franz, Polizeimann
13. **Indra** Hans, Lederer
14. **Indra** August, Fleischhauer
15. **Kislick** Johann, Gemüsehändler
16. **Weber** Johann, Maurerpolier
17. **Weber** Franz, Zementarbeiter
18. **Hosenseidl** August, Maurer
19. **Mika** Franz, Facade-Maurer
20. **Mikolasch** Wenzel, Töpfer
21. **Pils** Thomas, Maurer

22. **Pils** Johann, pekařský tovaryš
23. **Welan** Franz jun., kloboučník
24. **Böhm** Franz, podruh u. Frz. Priegla
25. **Berger** Johann, vozka
26. **Smrčka** Johann, tesař
27. **Smrčka** Wenzel, vozka u Fritze
Weilgunyho
28. **Sklenička**
29. **Sklenička**
30. **Kramper** Johann, řezník
31. **Borowansky**
32. **Reindl** Josef, řezník
33. **Czuchal** Alois, hodinář
34. **Herschmann** Hugo, obchodník
35. **Weidner** Franz, magistr farmacie

36. **Wabro** Andreas, vozka
37. **Steinecker** Josef, zedník
38. **Grössing** Hans, hamerník
39. **Grössing** Josef, hamerník
40. **Biela** Adalbert, švec
41. **Schwinghammer** Josef, krejčí
42. **Schwinghammer** Johann, uzenář
43. **Nassberger** Hans, cukrář
44. **Hoffelner** Franz, drogist
45. **Rohrer** Karl, účetní ve spořitelně
46. **Mayer** Hans, akcesista vojenského zásobování
47. **Wolf** Karl, řezník
48. **Spörker** Wenzel, sladovnický tovaryš
49. **Hietzker** Karl, zedník
50. **Krauskopf** Karl, silničář
51. **Guschlbauer** Karl, tesař
52. **Hausl** Franz, zedník
53. **Langecker** Adalbert, zedník omítkář
54. **Langecker** August, zedník
55. **Pfleger** Matthias, zedník
56. **Wagner** Hans, učitel
57. **Dworschak** Josef, obchodník
58. **Mertl** Anton, bednář
59. **Bauernhansl** Leopold, zedník
60. **Schulz** Franz, zedník
61. **Hietzker** Heinrich, zedník
62. **Schulz** Josef, zedník
63. **Bauer** Josef, sklenář a truhlář

22. **Pils** Johann, Bäckergeſelle
23. **Welan** Franz jun., Hutmacher
24. **Böhm** Franz, Knecht b. Frz. Priegl
25. **Berger** Johann, Kutscher
26. **Smrčka** Johann, Zimmermann
27. **Smrčka** Wenzel, Kutscher bei Fritz
Weilguny
28. **Sklenička**
29. **Sklenička**
30. **Kramper** Johann, Fleischhauer
31. **Borowansky**
32. **Reindl** Josef, Fleischhauer
33. **Czuchal** Alois, Uhrmacher
34. **Herschmann** Hugo, Kaufmann
35. **Weidner** Franz, Magister der Pharmazie
36. **Wabro** Andreas, Fuhrmann
37. **Steinecker** Josef, Maurer
38. **Grössing** Hans, Hammerschmied
39. **Grössing** Josef, Hammerschmied
40. **Biela** Adalbert, Schuhmacher
41. **Schwinghammer** Josef, Schneider
42. **Schwinghammer** Johann, Selcher
43. **Nassberger** Hans, Zuckerbäcker
44. **Hoffelner** Franz, Drogist
45. **Rohrer** Karl, Sparkassenbuchhalter
46. **Mayer** Hans, Militärverpflegungs-Akzsessist
47. **Wolf** Karl, Fleischhauer
48. **Spörker** Wenzel, Bräuergeſelle

49. **Hietzker** Karl, Maurer
50. **Krauskopf** Karl, Straßenbauer
51. **Guschlbauer** Karl, Zimmermann
52. **Hausl** Franz, Maurer
53. **Langecker** Adalbert, Facade-Maurer
54. **Langecker** August, Maurer
55. **Pfleger** Matthias, Maurer
56. **Wagner** Hans, Lehrer
57. **Dworschak** Josef, Kaufmann
58. **Mertl** Anton, Binder
59. **Bauernhansl** Leopold, Maurer
60. **Schulz** Franz, Maurer
61. **Hietzker** Heinrich, Maurer
62. **Schulz** Josef, Maurer
63. **Bauer** Josef, Glaserer u. Tischler

64. **Pascher** Josef, pekař
65. **Schönbauer** Franz, podruh u
Johanna **Riedla**, krejčí
66. **Chlebeček** Anton, nádeník
67. **Riedl** Hans, syn Johanna **Riedla**,
krejčího

Celkem narukovalo více než 100 Benešováků. Lékárník Franz **Weilguny** musí jít 13.8. do lékárny s pohotovostní službou do Krumlova. Dr. Theodor **Dick** musí očekávat stejný osud.

Hrabě Karel **Boquoy** odjel už také autem ke svému pluku do Uher.

2.8.1914

Nově narukovali sládek Max **Just** ke 100. pěšímu pluku do Krakova (Krakau), dále účetní z pivovaru Wenzel **Huemer** a strojník Wendelín **Edelmann**.

Na podnět c.k. hejtmana v Kaplici se zde pořádá sbírka na Červený kříž. Paní starostová **Schmoll**, paní doktorová **Dick**, paní dvorní mlynářka **Holzacker**, paní lékárníková **Weilguny**, paní poštmistrová **Lifka** a pan učitel **Herlinger** chodí sbírat dům od domu.

120 korun, darovaných městským děkanem, bude také věnováno tomuto účelu.

Jedna telegrafická zpráva upozorňuje, že je třeba dát pozor na projíždějící vozidla. 25 automobilů z Francie s 1000 milionů rublů má být na cestě do Ruska, projíždí Rakouskem, zejména Čechami.

Spolek ostrostřelců a hasiči vytvořili městskou milici, která střeží ulice.

Dnes byly přibíjeny plakáty, na kterých jsou nakresleny rakouské a cizí letouny, aby se

64. **Pascher** Josef, Bäcker
65. **Schönbauer** Franz, Knecht bei
Johann **Riedl**, Schneider
66. **Chlebeček** Anton, Tagelöhner
67. **Riedl** Hans, Sohn des Johann **Riedl**,
Schneider

Im Ganzen sind über 100 Beneschauer eingerückt. Apotheker Franz **Weilguny** muss am 13.8. in die Notapotheke nach Krummau, Dr. Theodor **Dick** hat dasselbe Schicksal zu erwarten.

Graf Carl v. **Buquoy** ist auch schon im Automobil zu seinem Regiment nach Ungarn abgereist.

2.8.1914

Neu eingerückt sind der Bräuermeister Max **Just** zum 100 Inf. Reg. nach Krakau, ferner Bräuhausbuchhalter Wenzel **Huemer** und Maschinist Wendelin **Edelmann**.

Auf Veranlassung des k.k. Amtsleiters in Kaplitz wird hier für das Rote Kreuz gesammelt. Frau Bürgermeister **Schmoll**, Frau Dr. **Dick**, Frau Hofmüllerin **Holzacker**, Frau Apothekerin **Weilguny**, Frau Postmeisterin **Lifka** und Herr Lehrer **Herlinger** gehen von Haus zu Haus sammeln.

Die vom Stadtdechant gespendeten 120 Kronen werden auch diesem Zweck gewidmet.

Eine telegraphische Nachricht besagt, dass man auf durchfahrende Automobile achten soll. Es sollen 25 Auto aus Frankreich mit 1000 Millionen Rubel nach Russland unterwegs sein, die durch Österreich, speziell durch Böhmen, ihren Weg genommen haben sollen. Scharfschützenkorps und Feuerwehr haben eine Stadtmiliz gebildet, die die Straßen überwachen. Heute wurden Plakate angeschlagen, worauf die österreichischen

vědělo, zda je letadlo spojenec nebo nepřítel, kdyby se takoví někde objevili.

6.8.1914

Noviny píšou o evropské válce. Anglická flotila mobilizuje. Německo dává ultimátum Belgii a přerušuje s ní diplomatické styky.

7.8.1914

Rakousko vyhláší válku Rusku, Německo Francii a Srbsku Německu. Náš partner ve spolku Itálie se chová neutrálně. Laxnost tohoto státu vzbuzuje nedůvěru. Německá flotila měla zničit rusko-baltské loďstvo a ostřeluje Liepaju („Libau“, třetí největší město v Lotyšsku a důležitý přístav v Baltickém moři, pozn.překl.) a Kronštadt (opevněné město na ostrově Kotlion v Baltickém moři, pozn. překl.). Toto město a pevnost jsou v plamenech.

Sbírka pro Červený kříž vynesla 686 korun 30 haléřů. V Nových Hradech (Gratzen) budou vytvořena dvě zařízení na ošetření nemocných, jedno na náklady hraběte **Buquoye**, druhé servitským klášterem.

Výzvy žádají darování starého prádla, košil, kalhot, doutníků atd. Pobočka školy v Kuří bude otevřena od školního roku 1914/1915 a to hned dvoutřídní. Kolega **Wilberg** narukoval také.

Účetní v pivovaru **Huemer** a strojník **Edelmann** se vrátili, avšak s výhradou, že se budou muset k vojsku opět připojit.

und fremden Flugapparate aufgezeichnet sind, damit man weiß, ob der Flieger Freund oder Feind ist, wenn solche sich irgendwo zeigen sollten.

6.8.1914

Die Zeitungen verkünden einen europäischen Krieg. Die englische Flotte mobilisiert. Deutschland stellt ein Ultimatum an Belgien und bricht die diplomatischen Beziehungen mit Belgien ab.

7.8.1914

Österreich erklärt Russland, Deutschland Frankreich und Serbien Deutschland den Krieg. Unser Bundesgenosse Italien verhält sich neutral. Die Laune dieses Staates macht misstrauisch. Die deutsche Flotte soll die russisch-baltische Flotte vernichtet haben und beschießt Libau (Liepaju, drittgrößte Stadt in Lettland und wichtiger Ostseehafen, Anm.B.R.) und Kronstadt. Letztere Stadt und Festung steht in Flammen.

Die Sammlung für das Rote Kreuz brachte 686 K. 30 h. In Gratzen werden 2 Krankenheilstätten errichtet, eine auf Kosten des Grafen **Buquoy**, die andere vom Servitenkloster.

Aufrufe bitten um Spenden von alter Wäsche, Hemden, Hosen, Zigarren usw. Die Schulexpositur Hermannschlag wird ab dem Schuljahr 1914/15 und zwar gleich zweiklassig errichtet. Kollege **Wilberg** ist auch eingerückt.

Bräuhausbuchhalter **Huemer** und Maschinist **Edelmann** sind zurückgekommen, jedoch mit dem Vorbehalt, dass sie wieder einrücken müssen.

15.8.12914

Pokud jde o tvoji historii města Benešov, tak knihtiskař Peregrin **Mayer** v Kaplici před několika dny zemřel.

Ranila ho mrtvice. Denně měl vypít skoro 20 litrů piva.

16.8.1914

2. dopis po polní poštou: Protože dopisy po polní poštou nemusí být frankovány, tzn., že se za ně neplatí, chci tuto výhodu využít a posílat ti velmi často zprávy, i když obsah nebude důležitý.

Dnes jelo mnoho lidí z Benešova na Vavříneckou pouť do Klení (Gollnetschlag), ale očekávaných pouťových radostí bude jen málo, protože taneční hudba je zakázána.

Počasí je slunné a teplé.

V srpnu 1914

Maria **Reindl**, matka zesnulého řezníka, zemřela ve věku 93 let dne 16. Doteď byla nejstarší obyvatelkou ve městě. Nyní je tím nejstarším Johann **Fürnsinn**, někdejší podkovář v horním městě.

Kolega Nazi **Pils** zkouší pro zítřejší oslavu císařových narozeniny mši od Mozarta. Podílejí se na tom všichni, kteří umějí zpívat. V tento den budou 2 členové hasičského sboru vyznamenáni čestnou medailí za 25letou činnost. Také zesnulý kolega Franz **Kavka** by byl jednu dostal.

Já jsem ji musel c.k. okresnímu velitelství vrátit. Byl vznesen dotaz, zda se budova naší školy hodí jako pohotovostní nemocnice.

To je přeci samozřejmé, neboť takové vzdušné místnosti v tomto počtu a této velikosti v celém kaplickém okrese nejsou.

15.8.1914

Was deine Geschichte der Stadt Beneschau betrifft, so ist der Buchdrucker Peregrin **Mayer** in Kaplitz vor einigen Tagen gestorben. Es hat ihn der Schlag getroffen. Er soll täglich an die 20 Liter Bier getrunken haben.

16.8.1914

2. Feldpostbrief: Da die Feldpostbriefe nicht frankiert werden müssen, also gratis laufen, so will ich diesen Vorteil ausnützen und dir recht oft Nachrichten senden, wenn auch der Inhalt von keiner besonderen Wichtigkeit ist. Heute sind viele Beneschauer zum Laurenzifest nach Gollnetschlag gepilgert, aber die erhofften Kirchtagsfreuden werden schmal ausfallen, da die Tanzmusik untersagt ist.

Das Wetter ist sonnig und warm.

Im August 1914

Maria **Reindl**, die Mutter des verstorbenen Fleischhauers, ist im Alter von 93 Jahren am 16. Gestorben. Bisher war sie die Städtälteste. Jetzt ist Johann **Fürnsinn**, ehemals Hufschmied im Oberort, der Älteste. Kollege Nazi **Pils** übt für das morgige Kaiserfest eine Messe von Mozart ein. Alle Sangeskundigen nehmen regen Anteil daran. An diesem Tage werden 2 Feuerwehrmänner mit der Ehrenmedaille für ihr 25jähriges Wirken ausgezeichnet. Auch der verstorbene Kollege Franz **Kavka** hätte eine bekommen sollen.

Ich musste sie der k.k. Bezirkshauptmannschaft zurückerstatten. Es wurde angefragt, ob sich unser Schulhaus für ein Notspital eignet. Das ist doch selbstverständlich, denn solch luftige Räumlichkeiten in der Zahl und Größe gibt es im ganzen Kaplitzer Bezirk nicht.

Weidner Alois dostal dnes zase předvolání k lékařské prohlídce do Prahy. Bude-li i tentokrát uznán neschopným služby, pak nebude dlouho žádné povýšení. Již nyní je 5 odvedenců povýšeno na oficiály vojenského zásobování.

K tomu ta zloba, že musí sedět doma. Je tak zoufalý ohledně své zdravotní dovolené, že se s ním o tom vůbec nedá mluvit.

Jak se povede ubohé Mariette **Hofbauer** v Paříži. Do dnešního dne ještě není doma.

Také paní **Freixler** z Vídně, dcera paní **Klinger** z Německého Benešova je s baronkou **Oppenheim** na ozdravném pobytu v Scheweningen (přímořské lázně, periferie města Den Haag v Holandsku), a nyní nemůže ani jedna do Vídně, ačkoli se syn baronky **Oppenheim** u vyslanectví velmi snaží o to, aby mohly odcestovat. Měly by možnost snad jet vojenským vlakem, ale baronka k tomu nemá odvahu.

Úterý 18.8.

Narozeniny císaře – Na slavnostní mši svatou vyrazil měšťanský spolek ostrostřelců s praporem a hudbou za táhlého deště. Kromě toho deputace hasičského sboru, mladých střelců, svazu buršáků, zástupci obce se starostou **Schmollem** a školy.

Po bohoslužbě, která byla tentokrát celebrována zvláště slavnostně, konalo se defilé a ze sboru střelců třeskl od radnice výstřel, načež zazněla císařská hymna doprovázena přáním zdraví a slávy ze strany nadšeného četného publika,

Weidner Alois bekam heute wieder eine Vorladung zu einer ärztlichen Untersuchung nach Prag. Wenn er diesmal wieder als dienstuntauglich befunden wird, dann ist es lange aus mit seinem Avancement. Schon jetzt sind 5 Hintermänner zum Militärverpflegungs-Offizialen avanziert. Dazu das Ärgernis, dass er zu Hause hocken muss. Er ist so desperat über seinen Krankheitsurlaub, dass man mit ihm darüber gar nicht sprechen darf. Wie wird es der armen Mariette **Hofbauer** in Paris ergehen. Bis dato ist sie noch nicht zu Hause.

Auch Frau **Freixler** aus Wien, Tochter der Frau **Klinger** aus D.-B. ist mit der Baronin **Oppenheim** in Scheweningen zur Badekur, und nun können beide nicht nach Wien, obwohl der Sohn der Baronin **Oppenheim** sich bei der Gesandtschaft die größte Mühe gibt, dass sie abreisen können. Mit einem Militärzug könnten sie wohl Reisen, aber die Baronin hat den Mut nicht dazu.

Dienstag, 18.8.

Kaisergeburtstag – Zum Festgottesdienst ist das bürgerliche Scharfschützenkorps mit Fahne und Musik bei strömendem Regen ausgerückt. Außerdem Deputationen der Feuerwehr, der Jungschützen, des Burschenbundes, die Vertreter der Stadtgemeinde mit Bürgermeister **Schmoll** und der Schule.

Nach dem Gottesdienst, der diesmal besonders festlich abgehalten wurde, wurde ein Defilee gehalten und das Schützenkorps gab vor dem Rathaus eine Decharge, worauf die Volkshymne ertönte, umjubelt mit Heil- und Hochrufen seitens des enthusiastisch begeisterten zahlreichen Publikums.

18.8.1914

Dnes jsem seděl s městským tajemníkem od 3 do 7 hodin ve školní kanceláři. Sestavovali jsme seznam dětí navštěvujících školu. Jednalo se o školné, které má být vybráno.

Během prázdnin byla školní budova velmi hezky vymalovaná malířem ze Svinů.

Z pověření c.k. místodržitelství se zde sešla žňová komise, ke které náležím i já. Členové jsou starosta, vikář, dr. **Dick** a městský radní **Herzog**.

Pravomoci jsou převratné a dalekosáhlé. U nás se toho ale moc díť nebude, protože je obilí už sklizeno a nenastal ještě nedostatek pracovních sil. Situace se asi může rychle změnit, bude-li povolána domobrana, což se dá čekat.

Sl. Anna **Leyrer** staví dům na kaplické silnici v blízkosti misijního kříže v horní části města.

Také zedník Julius **Pils** odkoupil od Christiana **Mayera** pozemek a hodlá stavět vedle **Schumayera**. Lidé mají strach o své peníze, proto stavějí.

19.8.1914

Při výstupu na Klepnou jsem na „Putscharlin“ našel několik krásných hřibů. Borůvky už dozrály, brusinek je jen málo. Třešně jsou také zralé.

Po několika letech se letos tady stal případ, že selky vozí do města na prodej třešně. Žádné ptáčnice, ale srdcovky, kilo za 40 halířů.

18.8. 1914

Heute saß ich mit dem Stadtsekretär von 3 bis 7 Uhr in der Schulkanzlei. Wir stellten ein Verzeichnis der schulbesuchenden Kinder zusammen bezüglich des einzukassierenden Schulgeldes. Das Schulgebäude ist während der Ferien von einem Schweinitzer Maler sehr hübsch ausgemalt worden.

Im Auftrag der k.k. Statthalterei ist hier eine Erntekommission zusammengetreten, der auch ich angehöre. Mitglieder sind der Bürgermeister, der Vikär, Dr. **Dick** und der Stadtrat **Herzog**. Die Befugnisse sind einschneidender und weitreichender Art. Bei uns wird aber nicht viel los sein, da das Getreide schon geerntet ist und noch kein Arbeitskräftemangel herrscht. Freilich könnte sich die Situation schnell ändern wenn der Landsturm einberufen wird, was in Aussicht steht.

Frl. Anna **Leyrer** baut ein Haus an der Kaplitzer Straße, in der Nähe des Missionskreuzes im Oberort.

Auch der Maurer Julius **Pils** hat dem Christian **Mayer** Grund abgekauft und will neben dem **Schuhmayer** bauen. Die Leute haben Angst um ihr Geld, darum bauen sie.

19.8.1914

Beim Aufstieg auf die Kleppen fand ich auf der „Putscharlin“ einige prächtige Herrenpilze. Die Heidelbeeren sind voll reif, Preiselbeeren gibt es nur wenige. Die Kirschen sind auch reif. Seit vielen Jahren ist heuer der Fall eingetreten, dass die Bauernfrauen Kirschen in die Stadt zum Verkauf bringen. Nicht Vogelkirschen, sondern Herzkirschen, das Kilo zu 40 Heller.

20.8.1914

Aloisi **Weidnerovi** bylo v Praze naznačeno, že by mohl narukovat. Franz **Weidner** bude ale sotva odveden, protože akcesistů vojenských léků je víc než dost.

O Fritzi **Weilgunym** se povídá, že při železniční nehodě utrpěl úraz, ale tady se toho napovídá tolik, že je třeba vyčkat, zda se to potvrdí.

Kolega **Wilberg** je stále ještě v Budějovicích a stěžuje si na špatné zacházení od jednoho důstojníka. Dnes byl u **Schimaka** dámský večer, návštěva nic moc.

21.8.1914

Zpráva, že v Říme zemřel papež, bledne v porovnání s válečnými zprávami.

22.8.1914

Vedoucí provozu elektrárny, pan **Fletzberger**, se přestěhoval do Chvalšín (Kalsching), protože mu obec dala výpověď. Vzhledem k tomu, že jeho nástupce narukoval, zůstává toto místo prozatím neobsazené. **Koschant** vykonává službu sám k obecné spokojenosti.

Nyní nastal ale nedostatek nafty. Jestliže brzy nedojde zásilka, přijdou petrolejové lampy zase ke cti. Bylo by to velmi nepříjemné.

Reservisti, rekruti a mužstvo domobrany, kteří byli doteď uvolněni, rukují nyní s třídenními přestávkami.

Na faře visí černý prapor, protože zemřel papež. Jindy by to byla senzace, ale v současné době to sotva někdo bere na vědomí.

20.8.1914

Weidner Alois wurde in Prag seine Einberufung in Aussicht gestellt. **Weidner** Franz wird wohl kaum aktiviert werden, denn an Militärmedikamenten-Akzessisten herrscht Überfluss.

Vom **Weilguny** Fritz wird erzählt, dass er bei einem Eisenbahnzusammenstoß verunglückt ist, aber es wird hier so vieles aufgebauscht, dass man erst eine Bestätigung abwarten muss.

Kollege **Wilberg** ist noch immer in Budweis und beklagt sich über die schlechte Behandlung durch einen Offizier. Heute war Damenabend beim **Schimak**. Der Besuch war schlecht.

21.8.1914

Die Nachricht, dass der Pabst in Rom gestorben ist, verblasst unter den Kriegsnachrichten.

22.8.1914

Der Betriebsleiter des Elektrizitätswerkes, Herr **Fletzberger** ist nach Kalsching übersiedelt, da ihm die Stadtgemeinde gekündigt hatte. Da sein Nachfolger eingerückt ist, bleibt die Stelle einstweilen unbesetzt. **Koschant** versieht den Dienst allein ganz zufriedenstellend.

Nur ist Mangel an Rohöl eingetreten. Wenn nicht bald eine Sendung einlangt, kommt die Petroleumlampe wieder zu Ehren. Wäre sehr unangenehm.

Die bisher beurlaubten Reservisten, Rekruten und Landsturmänner rücken jetzt mit Zwischenpausen von drei Tagen ein.

Am Pfarrhof weht eine schwarze Fahne, weil der Pabst gestorben ist. Sonst wäre es eine Sensation gewesen, aber zur Zeit nimmt kaum einer Notiz davon.

Neděle 23.8.1914

Sládek Max **Just** se, ještě než narukoval, oženil se slečnou Rosou **Mayer**, dcerou hostinského Christiana **Mayera**. Včera byli na faře, starosta a Wenzel **Huemer** šli za svědky.

To je od **Maxla** hezké, že dává věci do pořádku předtím, než potáhne do války. V 5 hodin odpoledne odjel Alois **Weidner**. Dojemné loučení s blízkými. Kdo ví, jestli nebo kdy se vrátí.

29.8.1914

Dvě pobočky školy, dvoutřídky v Kuří a v Ličově jednotřídky, jsou připraveny. Jak to ale vypadá s vyučujícími, to je otázka.

32 učitelů z našeho okresu bylo povoláno na vojnu, mezi nimi také kolega **Wilberg**.

Jistě, potulných učitelek je ještě dost, nelze je ale nasadit na každé místo. Pan **Tumler** sem přijde 1.9. Jeden katecheta je také pryč. Pater **Macek** musí jít vypomáhat do Terčí Vsi (dnes Pohorská Ves – Theresiendorf, pozn.překl.), protože farář **Kopetzky** narukoval jako vojenský kaplan.

S výukou náboženství tady bude svízle, neboť na jednoho katecheta připadá 15 tříd, to se nedá zvládnout.

Dr. **Dick** jako jediný lékař pro obvod Benešov a Pohoří (Buchers), mající také na starosti zdejší lékárnu, požádal o zproštění vojenské povinnosti, byl však rozhodným způsobem odmítnut.

Kdykoli může být povolán telegraficky. Z továrny Schönbaumsfeld tady zbyl už jenom ředitel **Brandt**. Také u něj se neví, jestli zůstane.

Sonntag, 23.8.1914

Bräuermeister Max **Just** hat Fr. Rosa **Mayer**, Tochter des Gastwirtes Christian Mayer, noch bevor er einrückte, geheiratet. Gestern waren sie im Pfarrhof, der Bürgermeister und Wenzel **Huemer** waren Zeugen. Das ist schön vom **Maxl**, dass er Ordnung macht, bevor er in den Krieg zieht. Um 5 Uhr nachmittags fuhr **Weidner** Alois weg. Große Abschiedsszene seiner Angehörigen. Wer weiß, ob oder wann er wiederkommt.

29.8.1914

Die 2 Schulexposituren, in Hermannschlag zweiklassig, in Litschau einklassig, sind bereit. Wie es allerdings mit den Lehrkräften aussieht, ist fraglich. 32 Lehrer aus unserem Bezirk sind zum Militärdienst einberufen, darunter auch Kollege **Wilberg**.

Freilich, vazierende Lehrerinnen gibt es noch genug, sind aber nicht an jeder Stelle verwendbar. Herr **Tumler** kommt am 1.9. hierher. Ein Katechet ist auch weg. Pater **Macek** muss zur Aushilfe nach Theresiendorf, da Pfarrer P. **Kopetzky** als Feldpater einberufen wurde.

Mit dem Religionsunterricht wird es sich spießen, denn auf einen Katecheten entfallen 15 Klassen, das lässt sich nicht machen.

Dr. **Dick** hat als einziger Arzt für den Beneschauer und Bucherser District und da er auch die hiesige Apotheke zu beaufsichtigen hat, um Dispens seiner Militärpflicht angesucht, wurde aber entschieden abgewiesen. Er kann jederzeit telegraphisch einberufen werden. Von der Fabrik Schönbaumsfeld ist nur noch Direktor **Brandt** hier. Auch sein Bleiben ist fraglich.

30.8.1914

Květinový den (macešky) ve prospěch Červeného kříže vynesl 240 korun.

1.9.1914

Od půlnoci je opět obnoven normální provoz na železnici, přesto nepřišly dnes žádné noviny. Včera stálo v „Neue freie Presse“ (německy psaný deník vycházející ve Vídni), že dr. Theodor **Dick** byl jmenován vojenským vrchním lékařem. Pravděpodobně brzy narukuje a tady nebude v širokém okolí žádná lékařská péče. Paní **Gangl** udrží pravděpodobně v nájmu hostinec „Krug zum goldenen Kranz“ (U zeleného věnce), protože **Schimak** nenajde jiného pachtýře. Truhlář **Handlos** onemocněl souchotinami, daří se mu moc špatně.

6.9.1914

Hugo **Herschmann** utrpěl u Lublinu (město ve východním Polsku, pozn.překl.) zranění na předloktí. Leží v lazaretu ve Vídni. Jistý **Susa** má ránu na krku a je v Záhřebu (Agram). **Ämilian** je u jednoho samopalného praporu v Haliči (Galizien). Škola v Kuří bude nejprve otevřená jako jednotřídka, v Ličově však ještě ne. Na naší škole chybí dva učitelé, protože kolega **Wilberg** leží v Budějovicích v nemocnici se zánětem lymfatických cév a vředy na dolní části těla. Na jejich místa nastoupí: zkoušený kandidát učitelství **Nassberger** a sl. Agnes **Schatzl**, avšak zadarmo, tzn., že nedostanou žádný plat. Bude jim jen započtena doba.

12.9.1914

Výbor, jehož členové jsou dr. **Dick**, **Frischmann**, starosta **Schmoll**, ředitel **Weidner sen.**, **Herlinger** a **Weidner Franz jun.**, vydal následující prohlášení:

30.8.1914

Ein Blumentag (Stiefmütterchen) zu Gunsten des Roten Kreuzes erbrachte 240 Kronen.

1.9.1914

Seit Mitternacht läuft wieder der normale Eisenbahnverkehr, trotzdem sind heute keine Zeitungen gekommen. Gestern stand in der „Neuen freien Presse“, dass Dr. Theodor **Dick** zum Militär-Oberarzt ernannt wurde. Wahrscheinlich wird er demnächst einrücken und wir sind im weiten Umkreis ohne ärztliche Hilfe.

Frau **Gangl** behält wahrscheinlich die Pacht im „Krug zum grünen Kranz“, weil **Schimak** keinen anderen Pächter findet. Der Tischler **Handlos** ist an Tuberkulose erkrankt. Es geht ihm sehr schlecht.

6.9.1914

Hugo **Herschmann** ist bei Lublin am Unterarm verwundet worden. Er liegt in Wien im Lazarett. Ein gewisser **Susa** ist am Hals verwundet und ist in Agram. **Ämilian** ist bei einer Maschinengewehr-Abteilung in Galizien. Hermannschlag wird erst einmal einklassig eröffnet. Litschau wohl noch nicht. An unserer Schule fehlen zwei Lehrer, da Kollege **Wilberg** mit einer Lymphgefäßentzündung und Geschwüren am Unterleib in Budweis im Spital liegt. An deren Stelle treten ein: geprüfter Lehramtskandidat **Nassberger** und Fr. Agnes **Schatzl**, jedoch unbesoldet, d.h. sie bekommen kein Gehalt. Nur die Zeit wird ihnen angerechnet.

12.9.1914

Ein Komitee bestehend aus den Herren Dr. **Dick**, **Frischmann**, Bürgermeister **Schmoll**, Dir. **Weidner sen.**, **Herlinger** und **Weidner Franz jun.** gab folgenden Aufruf

Je plánováno, po dobu trvání války zřídit v Německém Benešově rezervní nemocnici s 30 lůžky. Za tím účelem potřebujeme bezúplatné poskytnutí postelí, dále příspěvky na stravu pro personál nebo vlastní stravování; na přepravu nemocných od dráhy sem mají být povozy k dispozici zdarma.

Aby byly dodávané postele kompletní, musí obsahovat: kostru postele, slavník, 2 polštáře, 2 prostěradla a jednu deku nebo peřinu. Není-li řádně vybavená postel k dispozici, je možno poslat i jednotlivé části.

Stravování může převzít dobrovolník sám, nebo je možno je zajistit formou zaplacených příspěvků stravováním v hostinci. Plánované je plná strava nebo poloviční, čtvrtinová, osminová nebo šestnáctinková.

Celé stravování na osobu stojí na týden 10 korun, poloviční 5 korun atd. Závazek trvá po celou dobu existence rezervního špitálu.

Prohlášení budou u dobrovolníků vyzvedávána v úterý 15.9., a do té doby by měla padnout rozhodnutí.

V Německém Benešově, dne **12.9.1914**
Výbor

Pánové: Ignaz **Pils**, Franz **Weidner** a právník **Lorbeck** se ujali nevděčného úkolu a šli dům od domu, aby přijali ujištění o dobrovolném dodání postelí a zaplacení příspěvků na stravu. Výsledek nebyl nijak oslnivý.

Mnohé rodiny by byly mohly na základě svého majetku přinést větší oběti.

aus:

Es ist geplant, für die Kriegsdauer in D.-Beneschau ein Reservespital mit 30 Betten zu errichten. Hierzu benötigen wir unentgeltliche Beistellung von Betten, ferner für die Verköstigung der Mannschaft Beiträge oder eigene Verpflegung; zum Verwundetentransport von der Bahn hierher sollen Fuhrwerke umsonst gestellt werden. Für die Beistellung von vollständigen Betten wird vermerkt, dass dazu notwendig ist: Bettstatt, Strohsack, 2 Polster, 2 Leintücher und eine Decke oder Tuchent. Falls ein vollständiges Bett nicht vorhanden ist, können auch einzelne Teile beigestellt werden.

Die Verpflegung kann entweder von der Partei selbst übernommen werden oder aber wird selbe aus den geleisteten Beiträgen durch Verköstigung im Gasthaus besorgt. Geplant ist ganze Verpflegung oder halbe, viertel, achtel oder sechzehntel.

Die ganze Verpflegung pro Mann kostet pro Woche 10 K., die halbe 5 K., usw. Die eingegangene Verpflichtung für die ganze Dauer des Reservespitals. Die Erklärungen werden am Dienstag den 15.9. bei den Parteien entgegengenommen werden und es mögen bis dahin die Entschließungen gefasst werden.

D.-Beneschau, den **12.9.1914** – Das Komitee

Die Herren: Ignaz **Pils**, Franz **Weidner** und Jurist **Lorbeck** unterzogen sich der undankbaren Aufgabe und gingen von Haus zu Haus, um die freiwilligen Beistellungen der Betten und Verköstigungsbeiträge aufzunehmen und sicherzustellen. Das Ergebnis war nicht allzu glänzend. Viele Familien hätten ihrem Vermögen nach größere Opfer bringen

Nehorázná ale byla skutečnost, že městský děkan a biskupský vikář, páter Johann **Suchan**, bez dalšího odmítl jakoukoli pomoc: „Hody s bohatou nabídkou jídla a pití, zvané stolování, ho každoročně stály spoustu peněz“.

Stejně tak jeho paní domácí, slečna Marie **Rinessl**, majitelka domu a velmi bohatá, nepřinesla na tuto ušlechtilou věc žádnou oběť, neposkytla ani lůžko, ačkoli v jejím domě je 10 kompletních nevyužitých postelí.

To si zaslouží být uvedeno! Celé stravování zraněného vojáka převzali na vlastní náklady: Dr. **Dick**, Hans **Anderl**, obchodník **Frischmann**, **Jaksch-Promer**, učitel **Hacker** a další.

15.9.1914

Pobočky školy v Kuří (Hermannschlag) a Ličově (Litschau) nejsou zcela dokončeny, takže mají být otevřeny až 1.1.1915. **Pils** a **Wilberg** je mají převzít. Už jsme se dočkali prvních lehkých mrazíků. Probíhá sklizeň brambor a sečení otav, očekává se velmi dobrý výsledek. Od 1. 10. **Gangl** Lina již nemá v pronájmu **Schimakův** hostinec.

Nahradí ji kostelník a obchodník s vínem **Klement**. Zda je to výhoda, na to si budeme muset počkat. Štamgasti se změnou nesouhlasí a budou si hledat jiný lokál.

Paní **Gangl** si prozatím najímá soukromý byt a bude mít **Tumlera** na stravu i nadále. Vojenská nemocnice má být vybudována v obecním hostinci.

18.9.1914

Dnes přišla zpráva, že účetní spořitelny Karl **Rohrer**, praporčík v záloze, dne 31.

können. Geradezu haarsträubend aber war die Tatsache, dass der Stadtdechant und bischöfliche Vikär Herr Pater Johann **Suchan** jede Beihilfe kurzerhand verweigerte, mit der Motivierung: „Die Ess- und Trinkgelage, genannt Tafeln, kosten ihn im Jahr viel Geld“. Desgleichen dessen Wirtschafterin, Frl. Marie **Rinessl**, eine Hausbesitzerin und sehr vermögend, brachte diesem edlen Zweck kein Opfer, nicht einmal ein Bett stellte sie zur Verfügung, obwohl in ihrem Hause ungenutzt 10 komplette Betten stehen.

Dies verdient vermerkt zu werden! Die ganze eigene Verköstigung eines verwundeten Soldaten übernahmen: Dr. **Dick**, Hans **Anderl**, Kaufmann **Frischmann**, **Jaksch-Promer**, **Lehrer Hacker**, u.a.

15.9.1914

Die Schulexposituren in Hermannschlag und Litschau sind nicht ganz fertig geworden, so sollen sie erst am 1.1.1915 eröffnet werden. **Pils** und **Wilberg** sollen sie übernehmen. Wir haben schon den ersten leichten Frost gehabt. Kartoffelernte und Grummetmahd sind im Gange und man erwartet ein sehr gutes Resultat. Ab 1.10. hat die **Gangl** Lina das **Schimakgasthaus** nicht mehr in Pacht. An ihre Stelle tritt der Messner und Weinhändler **Klement**. Ob es ein Vorteil ist, wird man abwarten müssen. Die Stammgäste sind mit dem Wechsel nicht einverstanden und werden sich ein anderes Lokal suchen. Die **Gangl** nimmt sich einstweilen eine Privatwohnung und wird den **Tumler** weiter in Kost haben. Das Militär-Spital soll im Gemeindegasthaus errichtet werden.

18.9.1914

Heute kam die Nachricht, dass der Sparkassen-Buchhalter Karl **Rohrer**,

srpna padl v Černé Hoře.

19.9.1914

Řezník Josef **Reindl** zemřel jako druhý Benešováček na následky zranění, jež utrpěl na poli cti, v Bosenském Brodu v nemocnici.

Nový školní rok začal **16.9.1914**. Mezitím narukovalo 42 učitelů z kaplického okresu.

26.9.1914

Dnes se konal smuteční obřad za řezníka Josefa **Reindla** za účasti sboru ostrostřelců s praporem a německého spolku buršáků, (Deutscher Burschenbund).

Po zádušní mši se oba spolky seřadily před radnicí a ostrostřelci vypálili čestnou salvu.

27.9.1914

Ve škole děti škubou mul (obvazový materiál), už ho mám 3 kg. V Nových Hradech (Gratzen) pečují asi o 40 raněných. Nevíme, kdy přijde nějaký k nám. **Klentsky** a **Kisslick** jsou nezvěstní. Revizor spořitelny **Lihm** leží zraněný v Budapešti. **Mayer** Hans a **Mikolasch** jsou na srbské hranici na stejném místě, **Hans** je u jízdy. Syn sedláka **Grilla** z Valtěřova (Waldetschlag), dragoun, spadl při útoku z koně a zranil se.

Je v domácím ošetření. Hrnčíř **Scheder** se dnes vrátil do Českých Budějovic po 4 týdnech dovolené. Kontrolor pošty Alois **Pils** byl povolán do Znojma jako záložní poručík.

3.10.1914

Hodinář **Czuchal** je nyní rovněž pohřešován. Karl **Holz hacker** a Alois **Weidner** jsou spolu v jednom místě u

Fähnrich der Reserve, am 31. 8. In Montenegro gefallen ist.

19.9.1914

Als 2. Beneschauer verstarb im Spital Bosnisch-Brod der Fleischhauer Josef **Reindl** an seinen Wunden, die er sich auf dem Felde der Ehre zugezogen hatte.

Am **16.9.1914** begann das neue Schuljahr. Inzwischen sind 42 Lehrer aus dem Bezirk Kaplitz eingerückt.

26.9.1914

Der Trauergottesdienst für den Fleischhauer Josef **Reindl** fand heute unter Beteiligung des Scharfschützenkorps mit Fahne und des Deutschen Burschenbundes statt. Nach dem Requiem nahmen beide Vereine vor dem Rathaus Aufstellung und die Scharfschützen gaben eine Ehrensalue ab.

27.9.1914

In der Schule zupfen die Kinder Scharpie, ich habe schon 3 kg davon. In Gratzen sind etwa 40 Verwundete in Pflege. Wann zu uns welche kommen, weiß man nicht. **Klentsky** und **Kisslick** werden vermisst. Sparkassen-Revisor **Lihm** liegt verwundet in Budapest. **Mayer** Hans und **Mikolasch** sind an der serbischen Grenze im selben Ort, **Hans** ist beritten. Bauernsohn **Grill** aus Waldetschlag, Dragoner, stürzte bei einer Attacke vom Pferd und verletzte sich. Er ist in häuslicher Pflege. Töpfer **Scheder** ist heute nach 4 Wochen Urlaub wieder nach Budweis eingerückt. Postkontrollor Alois **Pils** ist als Reserveleutnant nach Znaim einberufen worden.

3.10.1914

Nun ist auch Uhrmacher **Czuchal** als vermisst gemeldet worden. Karl **Holz hacker** und **Weidner** Alois sind in

srbských hranic. „**Korai**“ (**Karl**) asi nemá mnoho práce, protože téměř denně píše sáhodlouhé dopisy. Franz **Weidner** stále sedí na Šumavě, tam, kde je dostatek jídla („u egyptských hrnců s masem“ - izraelské pořekadlo, vyjadřující sice dostatek, ale zajetí, pozn.překl.) a pilně chodí na lov.

Společnost stálých hostů se přestěhovala z hospody „Krug zum grünen Kranze“ (U zeleného věnce) a ranní a večerní setkání se nyní konají v extra místnosti hoteliéra **Fuchse** v obecním hostinci. Víno zůstává stejné. Paní **Gangl** se přestěhovala do zadního traktu slečen obchodníka **Paschera**.

Také dámské kasino se přestěhovalo ze své bývalé hospody. Tam už skoro nikdo nechodí. Jaká škoda krásné a útulné hospůdky.

Továrna **Schönbaumsfeld** dostala od armády objednávku na 3 miliony zinkových knoflíků, což je práce na 2-3 měsíce.

Dne **8. 10.** začíná v Českých Budějovicích asentace (vojenský odvod) zeměbrany (Landsturm) ročníků 1891, 1892 a 1893. Mnoho učitelů bude muset opět vzít na rameno pušku. Ti schopní, budou povoláni hned 20. října. Ceny potravin začínají enormně stoupat.

Zejména mouka je navzdory dobré úrodě dvakrát dražší než loni.

Holzacker musel zastavit provoz mlýna, (Steinmühle) protože už není žádné obilí k mletí. Moritz **Landecke**, rada Vrchního zemského soudu v Praze, nám poslal následující jídelní lístek z „Gasthaus zur Bundestreue“, Zwei-Kaiser-Straße Berlin-Wien, telefon 1914: („Hospoda U věrnosti německému státu“, Ulice dvou císařů Berlin-Vídeň, Telefon 1914):

einem Ort nahe der serbischen Grenze zusammen. Der „**Korai**“ dürfte nicht viel zu tun haben, denn er schreibt fast täglich meterlange Briefe. **Weidner** Franz sitzt noch immer bei den ägyptischen Fleischtöpfen im Böhmerwald, und geht fleißig auf die Jagd.

Die Stammtischgesellschaft ist aus dem „Krug zum grünen Kranze“ ausgezogen und die Frühschoppen und Abendsitzungen finden jetzt im Extrazimmer des Hoteliers **Fuchs** im Gemeindegasthof statt. Der Wein ist derselbe. Frau **Gangl** ist in den rückwertigen Tract der **Pascher** Kaufmann Fräulein eingezogen.

Auch das Damen-Kasino ist aus ihrer früheren Kneipe ausgezogen. Kaum jemand geht noch dort hin. Schade um das schöne und gemütliche Beisl.

Fabrik **Schönbaumsfeld** hat einen Auftrag über 3 Millionen Zinkknöpfe vom Militärärar erhalten, das ist Arbeit für 2-3 Monate.

Am **8.10.** beginnt die Landsturm-Assentierung der Jahrgänge 1891, 1892 und 1893 in Budweis. Da werden wieder viele Lehrer das Gewehr auf die Schulter nehmen müssen. Die Tauglichen rücken gleich am 20.10. ein. Die Nahrungsmittel beginnen enorm im Preis zu steigen.

Namentlich das Mehl ist im Preis doppelt so teuer wie im Vorjahr, trotz der guten Ernte.

Holzacker hat den Betrieb der Steinmühle einstellen müssen, weil kein Korn mehr zu mahlen da ist. Oberlandesgerichtsrat Moritz **Landecke** in Prag sandte uns nachstehende gelungene Speisekarte des „Gasthauses zur Bundestreue“, Zwei-Kaiser-Straße Berlin-Wien, Telefon 1914:

Snídaně:

*Bavorská výprasková polévka à la Lagarde,
zaručeně velmi silná.
Rakouské houfnicové knédle se
Srby namodro*

Polední menu:

Anglická lžipolévka s japonským očima.

*Po Rakousku špikovaní Rusové
v octě a oleji.*

Zuavský divočák, s oblohou.*

Galský kohout po německu.

*Francouzští poštovní holubi,
také poloviční porce.*

*Angličani na cibuli na německý způsob
s dušeným francouzským vítězným zelím.*

*Degenerovaní Francouzi v srbském
bombovém salátu.*

*Belgičtí uzení záškodníci
s německými
granátovými koblížky.*

Večerní menu:

*Francouzský válečný nářez,
každý den čerstvý z Paříže.*

*Dušená anglická volská tlama,
válečné porce s francouzským vítězným
bílým pečivem.*

Naleštěný Angličan v rumové omáčce.

*Ukradená skopová pečeně z
rezidence Černá Hora.*

*Německé přírodní šlehy,
vojenské porce.*

*Každý večer válečný koncert u Bavorského
lva se spráskaným pivem.*

**/ Zuáv byl příslušník lehké pěchoty Francouzské
armády původem z Francouzské severní Afriky
v letech 1830–1962. V 19. století vznikaly
jednotky inspirované jejich uniformami i
v ozbrojených silách dalších států, pozn. překl.*

Frühstückskarte:

*Bayrische Prügelsuppe a la Lagarde,
garantiert sehr kräftig.
Österreichische Haubitzenklößchen mit
gebläuten Serben.*

Mittagskarte:

*Englische Lügenbrühe mit japanischen
Schlitzaugen.*

*Österreichisch gespickte Russen in Essig
und Öl.*

Zuavisches Wildschwein, garniert.

Gallischer Hahn, deutsch zubereitet.

*Französische Brieftauben, auch halbe
Portionen.*

*Deutsch gezwiebelte Engländer mit
gedämpftem, französischem Siegeskohl.*

*Degenerierte Franzosen in serbischem
Bombensalat.*

*Belgische hausgeräucherte Freischärler mit
deutschen Granathupferln.*

Abendkarte:

*Französischer Kriegsaufschnitt, täglich aus
Paris.*

*Gedämpftes englisches Ochsenmaul,
Kriegsportionen mit französischen
Siegesbrötchen.*

Gewichster Engländer in Rumsauce.

*Gestohlener Hammelbraten aus der
Residenz Montenegro.*

*Deutsche Hiebe naturell,
Soldatenportionen.*

*Jeden Abend Kriegskonzert bei Bayrischem
Löwen mit Prügelbräu.*

11.10.1914

Z povolaných domobranců v Budějovicích byli odvedeni tito Benešováci:

Holzhacker Adi, **Křepelka** Karl, **Klinger** Hans, **Postl** Johann, **Pfleger**, **Kramper** Franz, **Hosenseidl** Franz, Josef **Mais**, Franz **Schimany** a Alois **Glaser**.

Všichni jsou nadšení a rukují 26.10. Z okolních vesnic bylo odvedeno mnohem více hochů ze selských rodin. Z kaplického okresu celkem 4000.

Kolega **Weyszer** narukoval jako jednorochní, chce zůstat u vojska, protože mu učitelský stav nesedí. Kolega **Hacker** byl povolán jako důstojník domobrany, ale jako nezpůsobilý v Budějovicích za tři dny propuštěn.

Podle úředního nařízení sbírají školní děti ostružinové a jahodové listí, které se ve škole suší a bude předáno na okresní hejtmánství, a odtud dále zasláno jako čajová náhražka vojenským úřadům.

Školní děti škubej mul, tři až čtyři kg už byly prostřednictvím paní doktorové **Dick** poslány Červenému kříži. Ženy pletou pro vojáky ponožky a rukavice.

18.10.1914

Nedávno psal **Klentsky** z ruského zajetí a uvedl jména Benešovských, kteří tam jsou s ním, a to:

Kislik, **Czuchal**, **Schreiner**, **Wabro**, **Lukas Wolf** z Kamenice (Hennberg), Johann **Hutterer**, Leopold **Bauernhansl** a Matthias **Pfleger**, z Hartunkova (Hardetschlag) Wenzel **Steininger**, **Prinz** a Wenzel **Ertl**, z Dluhoště (Ottenschlag) Josef **Krenauer**.

11.10.1914

Bei der Landsturm-Musterung in Budweis wurden folgende Beneschauer assentiert:

Holzhacker Adi, **Křepelka** Karl, **Klinger** Hans, **Postl** Johann, **Pfleger**, **Kramper** Franz, **Hosenseidl** Franz, Josef **Mais**, Franz **Schimany** und Alois **Glaser**.

Alle sind begeistert und rücken am 26.10. ein. Aus den umliegenden Dörfern sind viel mehr Bauernburschen einberufen worden, aus dem Kaplitzter Bezirk im Ganzen 4000.

Kollege **Weyszer** ist als Einjähriger eingerückt, will beim Militär bleiben, da ihm der Lehrerstand nicht behagt. Kollege **Hacker** ist als Landsturm-Offizier einberufen worden, wurde aber nach drei Tagen in Budweis als untauglich entlassen.

Im Auftrag der Behörde sammeln die Schulkinder Brombeer- und Erdbeerblätter, die in der Schule getrocknet werden. Diese werden in der Bezirkshauptmannschaft gesammelt und als Tee-Ersatz an die Militärbehörden geliefert.

Die Schulkinder zupfen Scharpie, drei bis vier Kg sind schon durch Vermittlung der Frau Dr. **Dick** an das Rote Kreuz versandt worden. Die Frauen stricken Socken und Handschuhe für die Soldaten.

18.10.1914

Vor Kurzem schrieb **Klentsky** aus russischer Gefangenschaft, und teilte die Namen der Beneschauer mit, die mit ihm in Gefangenschaft gekommen sind, und zwar: **Kislik**, **Czuchal**, **Schreiner**, **Wabro**, **Lukas Wolf** aus Hennberg, Johann **Hutterer**, Leopold **Bauernhansl** und Matthias **Pfleger**, aus Hardetschlag Wenzel **Steininger**, **Prinz** und Wenzel **Ertl**, aus Ottenschlag Josef **Krenauer**.

V bitvě u Zamošče (město ve východní části Polska, pozn.překl.) musela padnout do zajetí celá rota 91. pěšího pluku. Fritz **Weilguny** je od včerejška zde, byl týdnů v nemocnici v Bosně kvůli dně. Isold (**Irold?** pozn. B.R.) je od srpna nezvěstný.

Jistému **Susovi** proletěla střela ústy a chodí tady jako rekonvalescent.

Hugo **Herschmann** byl zraněn, uzdravil se a brzy zase bude rukovat. Sládek Karl **Holzacker** z Barmenu, poručík, je tu taky, z důvodu nemoci má několik týdnů dovolené.

Hostinskému **Thurnovi** dnes zemřela jeho malá dceruška, roztomilá **Poldinka** na zánět pobřišnice. Byla už tak rozumná, a přitom dobře vychovaná. Všem je milého děvčátka líto.

Dnes je poutní neděle, ale bez hudby a tance. Lidé jsou sklíčení a trápí je starosti.

25.10.1914

Dneska byly zabaleny vlněné věci, které připravily školačky.

Halda punčoch, sněhových kukel, nátepníků atd. Bude-li každá obec posílat takové množství, bude o naše vojáky dobře postaráno. Výroba ale pokračuje, dokud stačí vlna.

Zítra odcházejí noví rekruti, probíhá to bouřlivě. Jásavé pokřiky se rozléhají celým městem. 31.10. začíná odvod první velké skupiny zeměbranců. Ročníky 1878 až 1890. Továrna na kovové knoflíky zase částečně obnovila provoz. Státní zakázky.

29.10.1914

Kvůli nedostatku učitelů jsme nacpali teď do první třídy 106 dětí, ti ubožáčci si ani

Es muss eine ganze Kompanie des 91. Inf. Reg. bei der Schlacht von Zamosz in Gefangenschaft gekommen sein. Fritz **Weilguny** ist seit gestern hier, war wochenlang in einem Spital in Bosnien, wegen der Gicht. Isold (**Irold?** Anm. B. Riepl) wird seit August vermisst. Ein gewisser **Susa** bekam einen Schuss durch den Mund und geht hier als Rekonvaleszent herum. Hugo **Herschmann** war verwundet, ist geheilt und wird demnächst wieder einrücken. Bräuermeister **Holzacker** Karl aus **Barmen**, Zugführer, ist auch hier, ist krankheitsbedingt einige Wochen beurlaubt.

Heute ist dem Gastwirt **Thurn** sein kleines Töchterchen, die putzige **Polderl**, an Bauchfellentzündung gestorben. Sie war schon so verständig und dabei so wohlherzogen. Allen ist um das liebe Mädel leid. Heute ist Kirchweih-Sonntag, aber ohne Musik und Tanz. Alles ist bedrückt und sorgenvoll.

25.10.1914

Heute wurden die Wollsachen, die die Schulmädchen gemacht haben, eingepackt. Eine große Menge Strümpfe, Schneehauben, Handstutzen usw. Wenn jeder Ort soviel liefert, dann sind unsere Soldaten gut versorgt. Aber die Erzeugung geht weiter, solange die Wolle reicht. Morgen gehen die neuen Rekruten ab und da geht es stürmisch zu. Die Juchzer gellen durch die ganze Stadt. Am 31.10. beginnt die Musterung des ersten Landsturm-Aufgebotes. Die Jahrgänge 1878 bis 1890. Die Metallknopfabrik ist zum Teil wieder in Betrieb. Staatliche Aufträge.

29.10.1914

Durch den Lehrermangel haben wir jetzt in der ersten Klasse 106 Kinder

nemají kam sednout.

Sl. Rosa **Weidner** jako třídní učitelka si s tolika dětmi neví rady.

Karl **Leppin** se snaží o vyrovnání a nabídl spořitelně 11 000 korun, když proces stornuje.

Zbylou část škody chce nahradit ještě dodatečně.

Většina zúčastněných by se s tím spokojila, jenom **Hacker** je proti tomu, jako vždy. Je posedlý tím, aby se o něm mluvilo s obdivem.

Obchodník Hugo **Herschmann** byl v Budějovicích na lékařském vyšetření, jeho zranění na paži se sice zahojilo, ale on tvrdí, že nemá v ruce vůbec cit.

Nato dostal znovu 4 týdny dovolené a je doma u své mladé ženy. Nedávno se podruhé oženil.

Kolega **Wilberg** byl po osmi týdnech propuštěn z nemocnice a byl přeložen do účtárny u své roty.

V nejbližší době by měl Budějovice opustit.

1.11.1914

Včera jsme zabalili vlněné oděvy, které upletly žákyni, do velké krabice a pytle od kávy a poslali na pobočku úřadu pro válečnou pomoc v Kaplici.

Jakmile přijde nová vlna, jede se dál.

Úřad polní pošty č. 57 ještě nezahájil balíkový provoz. Mimochodem zde koluje báseň o polní poště:

*Žert, který nestojí moc peněz
(pro ty, kteří rozumějí legraci),*

zusammengepfercht, die armen Hascherl haben nicht einmal Platz zum Sitzen. Fr. Rosa **Weidner** als Klassenlehrerin weiß sich keinen Rat mit so vielen Kindern. Karl **Leppin** strebt einen Ausgleich an und hat der Sparkasse 11 000 Kronen angeboten, wenn sie den Prozess rückgängig machen. Den Rest des Schadens will er noch nachträglich begleichen.

Die meisten Beteiligten wären damit zufrieden, nur **Hacker** sträubt sich dagegen wie immer. Er hat immer die Sucht, dass man von ihm bewundernd spricht.

Kaufmann Hugo **Herschmann** war in Budweis zur ärztlichen Untersuchung, seine Armwunde ist zwar verheilt, aber er gibt an, dass er in der Hand kein Gefühl habe. Darauf bekam er nochmals 4 Wochen Urlaub und ist zu Hause bei seiner jungen Frau. Er hat vor kurzem zum zweiten Mal geheiratet.

Kollege **Wilberg** ist nach 8 Wochen aus dem Spital entlassen worden und ist in seiner Kompanie in die Rechnungskanzlei versetzt worden. Dürfte in kürzester Zeit Budweis verlassen.

1.11.1914

Gestern haben wir die Wollsachen, die von den Schulmädchen gestrickt worden sind, in einen großen Karton und einen Kaffeesack verpackt an die Filiale des Kriegsfürsorgeamtes in Kaplitz geschickt, sobald neue Wolle eintrifft, geht es weiter.

Das Feldpostamt Nr. 57 hat den Paketverkehr noch nicht eröffnet. Übrigens ist hier ein Gedicht über die Feldpost im Umlauf:

*Ein Spaß, der wenig Geld kost't,
(für den, der Spaß versteht!)*

*hurá, to je polní pošta,
jen škoda, že nefunguje.*

*Když hlemýžď závodil s ježkem,
kdo tehdy vyhrál? Dopis z války!
Naproti tomu na pohlednice,
se musí čekat déle.*

*Vlněná punčocha pro hnáty
objeví se v květnu! Bůh to chce!
Na doutnících roste
tráva, mech a plíseň.*

*Kdyby Kluck a Hindenburg byli ve válce,
tak rychlí jako polní pošta,
pak by se Delcassému a
Nickimu nemohlo nic stát
Polní pošta začíná na „p“,
„p“ jako pomalu,
ach, milý svatý Ištvané,
pomoz nám v tomhle!
Udělej pořádek shora hned,
aby nepřišla až úplně post festum.
Pošta nesmí rezavět ani dost málo,
tak jako my! Německé hlídky!*

*Hurra, das ist die Feldpost,
nur schad!, dass sie nicht geht.*

*Als Schneck´ und Igel wettlief,
wer siegte da? Der Feldpostbrief!
Dagegen auf die Karten,
muss man noch länger warten.
Der Wollstrumpf für die Haxen,
erscheint im Mai, Gott will´s!
Auf den Zigarren wachsen
Gras, Moos und Schimmelpilz.*

*Wenn Kluck und Hindenburg en guerre,
so eilig wie die Feldpost wär,
dann könnte Delcassé´en,
und Nicki´n nischt gescheh´n,
die Feldpost fängt mit F an,
ist nicht aus dem FF.
Ach lieber, heil´ger Stephan,
hilf uns in dem Betreff!
Mach Du mal Dampf vom Himmel prompt,
dass sie nicht ganz post festum kommt,
Post darf so wenig rosten,
Wie wir! Die deutschen Posten!*

Hony jsou většinou bez úlovků. Jen Franz **Weidner** střelil dva srnce a četné zajíce. **Witzany** z pily se stal otcem synáčka, **Wilhelma**, obchodník **Pascher** má třetí dcerušku.

Večerní setkání občanů se zase obnovila. Hrnčíře Ignaze **Schedera** opět poslali domů. Prý je churavý. **Anderl** je kvůli velkému vředu na hlavě celý opuchlý.

42-45leté bývalé šarže mají být brzy povoláné. Tím by přišel na řadu i on. Christian **Mayer** začíná rychle stárnout. Přesto je každý den pořádně opilý.

Jeho syn **Hansy** je v Srbsku a píše, že se mu daří dobře. Peter **Kaltner** zastává místo policisty.

Die Jagden sind meist ergebnislos. Nur Franz **Weidner** hat zwei Rehböcke und etliche Hasen geschossen. **Witzany** von der Brettsäge hat ein Söhnchen, **Wilhelm**, bekommen, der **Pascher** Kaufmann ein drittes Töchterlein. Die Bürgerabende kommen wieder in Schwung. Den Töpfer Ignaz **Scheder** haben´s wieder nach Hause geschickt. Er soll kränklich sein. **Anderl** ist durch ein großes Geschwür am Kopf ganz verschwollen.

Die 42-45jährigen ehemaligen Chargierten sollen demnächst einberufen werden. Damit käme er auch dran. Christian **Mayer** fängt an, schnell zu altern. Trotzdem hat er jeden Tag seinen Mordsrausch. Sein Sohn **Hans** ist in Serbien und schreibt, dass es ihm gut gehe. **Kaltner** Peter versieht die Stelle eines Polizisten.

3.11.1914

Benešováci, kteří se dostali do ruského zajetí, jsou v Omsku na Sibiři, kromě hodináře **Czuchala**, který onemocněl už při transportu v Kyjevě a dostal se tam někde do nemocnice.

Hamerník Josef **Czerwenka** byl zraněn na srbském bojišti šrapnelem do kyčle a leží v nemocnici, jak informoval jeho kamarád **Welan**.

Luisl **Weidner** je v Raděcu na srbské hranici a píše sáhodlouhé zábavné dopisy.

Myslí si, že o Vánocích bude doma. Fritz **Weilguny** musí zase v úterý rukovat, jeho zdravotní dovolená skončila.

Také učitel **Herasko** je opět zdravý a opustí Benešov příští týden. **Mika** prý padl. Příklad účetního spořitelny **Leppina** se dostal do nové fáze.

Před několika dny tu byl vedoucí úřadu a advokát **Jaksch** z Budějovic a jednal s místními řediteli spořitelny.

Leppin chce zaplatit 15 000 korun a proces má být zastaven. Až na Fritze **Weilgunyho** a hostinského **Thurna** s tím všichni souhlasili.

Pravděpodobně bude případ takto urovnán, protože to je nejrozumnější.

10.11.1914

Viktor **Kurek** byl povýšen na nadporučíka. Āmil **Holzacker** převzal oddělení samopalníků, protože jeho velitel onemocněl zápallem plic.

Žebrání o pletence na svátek Všech svatých je ve městě již několik let zrušeno.

3.11.1914

Die in russische Gefangenschaft gekommenen Beneschauer sind in Omsk in Sibirien, außer dem Uhrmacher **Czuchal**, der schon in Kiew auf dem Transport erkrankte und dort irgendwo in ein Spital kam. Hammerschmied Josef **Czerwenka** ist am serbischen Kriegsschauplatz durch einen Schrapnell an der Hüfte verwundet worden und liegt im Spital, wie sein Kamerad **Welan** berichtet hat.

Weidner Luisl ist in Radijez an der serbischen Grenze und schreibt seitenlange ergötzliche Briefe.

Er meint, dass er Weihnachten zu Hause ist. **Weilguny** Fritz muss am Dienstag wieder einrücken, sein Krankenurlaub geht zu Ende. Auch Lehrer **Herasko** ist wieder hergestellt und verlässt Beneschau in der nächsten Woche. Der **Mika** soll gefallen sein. Der Fall des Sparkassen-Buchhalters **Leppin** ist in ein neues Stadium getreten.

Vor ein paar Tagen war der Amtsleiter und der Advokat **Jaksch** aus Budweis hier und hat mit den hiesigen Sparkassa-Direktoren verhandelt. **Leppin** will 15 000 Kronen zahlen und der Prozess soll eingestellt werden. Bis auf **Weilguny** Fritz und Gastwirt **Thurn** waren alle einverstanden. Voraussichtlich wird die Sache so geschlichtet werden, weil es am vernünftigsten ist.

10.11.1914

Viktor **Kurek** ist zum Oberleutnant befördert worden. Āmil **Holzacker** hat die Maschinengewehr-Abteilung übernommen, weil sein Hauptmann an Lungenblutungen erkrankt ist.

Das Betteln um die Allerheiligenstriezel ist in der Stadt schon seit einigen Jahren

Na vesnicích to pokračuje dále. Ale ne v tom rozsahu, jako dříve.

U nás na svátek Všech svatých přelo a byla mlha. V posledních dnech bylo počasí hnusné, včera se vylepšilo a stav barometru je příznivý.

Z tvého povýšení se všichni radovali, jen ten starý lišák, ředitel **Weidner**, to pomíjí.

Asi ho žere, že jeho idol, **Luisl**, ačkoliv je starší, nemá ještě druhou frčku. Závist hraje u toho starého diplomata odjakživa velkou roli. Jsem zvědav, co bude říkat, až se s ním sejdu.

Vrchní poštovní oficiál H. **Dreixler** z Vídně je tu na 14 dní na dovolené. Jeho žena je dcerou zelinářky **Klinger**.

Včera jsem potkal H. **Huemera** Tráví tu třídní dovolenou. Jeho prapor je v Prešpurku (dnes Bratislavě, pozn.překl.) a zastává tam strážní službu. Je zaměstnaný v účtárně.

Kolega **Weyzser** byl uznán neschopným vojenské služby a opět nastoupí jako učitel. Jeho sen o vojenské kariéře tím skončil.

Ignaz **Scheder** byl prohlášen neschopným pro výkon vojenské služby a je opět doma. V Černém Údolí (Schwarzthal) vypukla epidemie spály, v Malontech (Meinetschlag) úplavice. Medik Hans **Pils** se z této choroby vyléčil, vypadá ale ještě špatně. Revizor spořitelny H. **Lihm**, který narukoval jako poručík v záloze, měl zranění na paži a v nemocnici v Budějovicích mu byla amputována levá ruka.

Měl vážnou známost s poštovní úřednicí sl. Mizzi **Pils**. Má dostat místo ředitele u jednoho finančního ústavu ve městě Kufstein. Takto se stane **Mizzerl** z pošty

abgeschafft. In den Dörfern geht es weiter, aber nicht in dem Umfang wie früher. Bei uns war Allerheiligen verregnet und vernebelt. In den letzten Tagen war das Wetter scheußlich, gestern besserte es sich und der Barometerstand ist günstig. Über deine Beförderung ließen alle ihre Freude durchblicken, nur der alte Fuchs, der Direktor **Weidner**, setzt sich darüber hinweg.

Es wird ihn gewurmt haben, dass sein Abgott, der **Luisl**, obwohl älter, noch immer keine zweite Rosette hat. Der Neid spielt bei dem alten Diplomaten seit jeher eine große Rolle. Bin neugierig, was er sagen wird, wenn ich mit ihm zusammenkomme. Postoberoffizial H. **Dreixler** aus Wien ist für 14 Tage auf Urlaub hier. Seine Frau ist eine Tochter der Gemüsehändlerin **Klinger**.

Gestern begegnete ich dem H. **Huemmer**. Er ist drei Tage auf Urlaub hier. Sein Bataillon ist in Pressburg und versieht dort den Wachdienst. Er ist in der Rechnungskanzlei beschäftigt.

Kollege **Weyzser** ist militäruntauglich befunden worden und wird wieder sein Lehramt antreten. Sein Traum von einer militärischen Karriere ist damit beendet. **Scheder** Ignaz ist kriegsdienstuntauglich erklärt worden und ist wieder zu Hause. In Schwarzthal ist eine Scharlachepidemie ausgebrochen, in Meinetschlag die Ruhr. Mediziner Hans **Pils** ist von der Ruhr geheilt, sieht aber noch recht schlecht aus. Sparkassa-Revisor H. **Lihm**, der als Reserveleutnant eingerückt war, wurde am Arm verwundet und es wurde ihm im Spital in Budapest die linke Hand amputiert.

Er hatte ein ernstes Verhältnis mit der Postoffiziantin Fr. Mizzi **Pils**. Er soll eine Stelle als Direktor bei einem Finanz-Institut in Kufstein erhalten. So wird die **Postmizerl**

brzy paní ředitelovou.

V Kuří se stalo, že rekrut na dovolené, syn Zacheie (po chalupě, pozn.překl.), příjmením **Hoffelner**, v **Stögschneiderově** hospodě vyndal z nějaké bedny starou loveckou pušku.

Když s ní manipuloval, vyšel výstřel a zasáhl 6letou dceru hostinského do čéšky. Lékař říkal, že noha se bude muset amputovat.

Za tři neděle bude škola v Kuří hotová. Výuka by mohla začít 1.1.1915. Je 70 školáků. Učebny mají široká okna a nově postavené schodiště propůjčuje budově hezký vzhled.

Také byty učitelů jsou třípokojové, kuchyně a dva pokoje, kuchyně je velmi útulná. Patří k tomu ještě pěkná velká zahrada.

Kolega **Herlinger** měl být touto perspektivou doslova unesen. Za byt se neplatí nájem, zda s tím ale bude souhlasit jeho žena, to je otázka.

Protože škola není samostatná, nepřináší pochopitelně žádné finanční výhody, kromě bytu, za který není třeba platit nájem. Za to se musí počítat s jednáním se sedláky.

Pobočka Ličov (Litschau) je sice schválená, ale sedláci se teď kvůli tomu mezi sebou hádají, proto se všechno zastavilo.

14.11.1914

Dnes tu začalo trochu sněžit. Ämilian **Holzacker** je teď šéfem kulometné roty ve 30. praporu myslivců a je v Haliči. Přesto, že je zima, musí tábořit v přírodě, protože domy jsou kvůli choleře pro ně zakázány.

bald eine Frau Direktorin werden.

In Hermannschlag hat ein beurlaubter Rekrut, der Sohn des Zachei, mit Namen **Hoffelner**, im Gasthaus des **Stögschneiders** aus einer Kiste ein altes Jagdgewehr herausgenommen.

Beim Hantieren mit demselben ging ein Schuss los und traf die 6jährige Tochter des Wirtes in die Kniescheibe. Der Arzt sagt, dass das Bein abgenommen werden muss.

In drei Wochen wird die Schule in Hermannschlag fertig. Der Unterricht könnte am 1.1.1915 beginnen. Es gibt 70 Schulkinder. Die Schulzimmer haben breite Fenster und die neugebauten Treppen geben dem Gebäude einen hübschen Anstrich. Auch die Lehrerwohnungen sind mit 3 Zimmern, Küche und zwei Zimmer, die Küche recht anheimelnd. Dazu gehört noch ein schöner großer Garten.

Kollege **Herlinger** soll ganz von dieser Perspektive eingenommen sein. Die Wohnung ist mietfrei, aber ob seine Frau das mitmacht, ist fraglich.

Da die Schule nicht selbständig ist, bringt sie natürlich keine finanziellen Vorteile, außer der freien Wohnung. Dafür muss man den Umgang mit den Bauern in Kauf nehmen. Die Expositur Litschau ist zwar genehmigt, aber die Bauern sind nun untereinander in Zwistigkeiten, darum stockt alles.

14.11.1914

Heute hat es hier ein bisschen zu schneien angefangen. Ämilian **Holzacker** ist jetzt Chef der Maschinengewehr-Kompanie im 30. Jägerbataillon und steht in Galizien. Er muss trotz der Kälte im Freien kampieren, da die Häuser wegen der Cholera für sie

Franz **Pils**, syn vdovy Amalie **Pils**, je zraněný a přijel dnes sem. Lehce ho postřelila šrapnelová kulka a onemocněl zánětem srdečníku (vakovitý obal srdce, pozn.překl.).

V záležitosti **Leppin** opět nastala změna. Jeho žádost byla odmítnuta. Zahájený proces bude pokračovat svojí cestou, když **Leppin** nenabídne přijatelné záruky.

Jeho dům by mohl být brzy prodán v dražbě, neboť čím déle to bude takto pokračovat, tím více ztrácí na hodnotě, protože se o něj nikdo nestará. Zahrada je mezitím zarostlá jako divočina.

Protože není dostatek vlny na upletení lýtkových chráničů, punčoch a podobných teplých věcí, a také že na to nebyly peníze, šly dvě školačky, Adolfine **Braidt** a Mizzi **Witzany**, z vlastní iniciativy dům od domu a vybraly svými dětskými prosbami 56 korun.

Obyvatelstvo projevuje velmi málo obětavosti, zejména zámožní jsou lakotní, a nejen to, musí se před některými chudými stydět.

My učitelé se svým poměrně skrovným platem, dáváme dobrovolně 1 % svého příjmu úřadu pro zabezpečení pomoci vojákům na frontě (a také válečným invalidům a válečným vdovám, pozn.překl.) a takový boháč se ošívá, když má přispět 10 nebo 20 haléřů. Z takových lidí je jednomu na zvracení. Právě došla zpráva, že Ignaz **Manoch**, syn tesaře, padl v Srbsku. To je teď třetí Benešovák, který zahynul. Hodinář **Czuchal** napsal lístek ze zajetí v Omsku.

Engelbert **Rothbauer**, sedlář, byl před několika dny povolán jako vyučený řemeslník do jedné vojenské dílny.

verboten sind. Franz **Pils**, Sohn der Witwe Amalie **Pils**, kam heute als Verwundeter hier an. Er war von einer Schrapnellkugel gestreift worden und erkrankte an einer Herzbeutelentzündung.

Die Angelegenheit **Leppin** hat sich wieder verändert. Sein Antrag ist abgelehnt worden. Der eingeleitete Prozess geht seinen Weg weiter, wenn **Leppin** nicht annehmbare Garantien bietet. Sein Haus dürfte bald lizitando zum Verkauf kommen, denn je länger es so weitergeht, desto mehr verliert dasselbe an Wert, da sich niemand darum kümmert. Der Garten ist inzwischen eine Wildnis.

Da es an Strickwolle für Wadenstützen, Strümpfe und dergleichen mangelte und auch kein Geld dafür vorhanden war, sind aus eigenem Antrieb zwei Schulumädchen, die Adolfine **Braidt** und Mizzi **Witzany** von Haus zu Haus fechten gegangen und haben mit ihren kindlichen Bitten 56 Kronen zusammengebracht. Die Bevölkerung ist viel zu wenig opferwillig, besonders die Wohlhabenden sind knickrig, ja mehr als das, sie müssen sich vor manchem Armen schämen.

Wir Lehrer mit unserem verhältnismäßig kargen Gehalt geben freiwillig 1 % unseres Einkommens dem Kriegsfürsorgeamte und so ein Reicher sträubt sich, wenn er 10 oder 20 Heller hergeben soll. Man bekommt vor solchen Leuten einen Eckel.

Soeben kam die Nachricht, dass Ignaz **Manoch**, der Sohn des Zimmermannes, in Serbien gefallen ist. Es ist nun der dritte gefallene Beneschauer. Uhrmacher **Czuchal** hat eine Karte aus der Gefangenschaft in Omsk geschrieben. Engelbert **Rothbauer**, Sattler, ist vor einigen Tagen als Professionist in eine Militärwerkstätte einberufen worden.

Účetní Wenzel **Huemer** vykonává jako poručík v Prešpurku strážní službu. Řezník **Mikolasch** je tam jako kuchař, Jeho žena vede obchod sama.

Zdražování pokračuje stále větším tempem, nejdražší je mouka. Inspektorovi jsem musel koupit pytel chlebové mouky tady, protože v Kaplici je mnohem dražší. Mlynářům dochází zásoba žita a pšenice, protože nikdo nic neprodává.

Knedlíky holt brzy z jídelníčku zmizí. Telata se už dlouho nesmějí porážet nebo prodávat bez úředního povolení.

Porušení zákazu se trestá pokutou 500 korun nebo 1 měsícem vězení.

K odvodu členů zeměbrany v Kaplici dne 16.11. se muselo dostavit 35 domácích a 29 cizích Benešováků (narozených jinde). Z toho bylo 12 prohlášeno schopných vojenské služby. Seznam je sestaven podle roku narození, schopní služby jsou vytištěni tučně.

1. Karl Holzhacker, 1890
2. Ignaz Munz, 1890
- 3. Franz Hartl, 1890**
- 4. Johann Hoffelner, 1890**
- 5. Josef Simon, 1898**
6. Franz Reich, 1888
7. Adalbert Schatzl, 1887
8. Johann Grünberger, 1887
9. Josef Reich, 1887
- 10. Franz Stix, 1887**
11. Josef Hartl, 1887
12. Johann Pöschko, 1887
13. Karl Munz, 1886
14. Jakob Wolf, 1886
15. Karl Schreiner, 1886
16. Engelbert Rothbauer, 1885,
povolán
- 17. Johann Reich, 1885**
18. Anton Hoffmann, 1885

Buchhalter Wenzel **Huemer** ist als Zugführer in Pressburg im Wachdienst. Fleischhauer **Mikolasch** ist dort als Koch. Seine Frau führt das Geschäft allein.

Die Teuerung nimmt immer größere Dimensionen an. Das Mehl steht an der Spitze. Musste dem Inspektor hier einen Sack Brotmehl kaufen, da es in Kaplitz schon bedeutend teurer ist. Den Müllern geht der Vorrat an Korn und Weizen aus, da niemand etwas verkauft. Die Knödel werden halt langsam von der Speisekarte verschwinden. Kälber dürfen schon lange nicht mehr ohne behördliche Genehmigung geschlachtet oder verkauft werden. Zuwiderhandlungen werden mit 500 Kronen Strafe oder 1 Monat Gefängnis bestraft.

Bei der am 16.11. stattgefundenen Landsturm-Musterung in Kaplitz haben sich 35 einheimische und 29 fremde Beneschauer stellen müssen. Davon sind 12 als tauglich erklärt worden. Die Auflistung erfolgt mit dem Geburtsjahr, die tauglichen sind fett gedruckt.

1. Karl Holzhacker, 1890
2. Ignaz Munz, 1890
- 3. Franz Hartl, 1890**
- 4. Johann Hoffelner, 1890**
- 5. Josef Simon, 1898**
6. Franz Reich, 1888
7. Adalbert Schatzl, 1887
8. Johann Grünberger, 1887
9. Josef Reich, 1887
- 10. Franz Stix, 1887**
11. Josef Hartl, 1887
12. Johann Pöschko, 1887
13. Karl Munz, 1886
14. Jakob Wolf, 1886
15. Karl Schreiner, 1886
16. Engelbert Rothbauer, 1885,
einberufen
- 17. Johann Reich, 1885**
18. Anton Hoffmann, 1885

19. Franz Reich, 1885
20. Johann Kozant, 1885
21. Leopold Schubhart, 1884
22. Franz Gotscher, 1883
23. Johann Pascher, 1883
24. Peter Böhm, 1883
- 25. Franz Kölbl, 1882**
26. Ignaz Pils, 1882 (učitel)
27. Karl Pascher, 1882
28. Eduard Bauer, 1881
29. Franz Böhm, 1881
- 30. Martin Reif, 1881**
31. Franz Schulz, 1881
32. Karl Czerwenka, 1880
33. Johann Hollub, 1880
34. Franz Mais, 1878
35. Matthias Bauernhansl, 1878

Narození mimo Benešov „cizí“:

1. Engelbert Pölderl, 1890
2. Ottokar Schlesinger, 1890 (lékárník)

3. August Lorbek, 1890 (právník)
4. Johann Grubmüller, 1890
5. Josef Hammer 1889
6. Karl Hofbauer, 1889
7. Jaroslaus Macek, 1889 (kaplan)
- 8. Franz Lepsch, 1888 (majitel domu)**

- 9. Johann Novotny, 1887 (nájemník)**

10. Wenzel Matthey, 1887
- 11. Karl Schürer, Ritter von Waldheim, 1886**
12. Josef Otruba, 1885
13. Johann Bauer, 1885 (sklenář)

14. Prokop Jelinek, 1885 (cihlář)

15. Neuhauser, 1885
16. Johann Witzany, 1885
17. Franz Grubmüller, 1884
18. Johann Krenauer, 1884
19. Josef Klement, 1884
20. Thomas Prinz, 1884

19. Franz Reich, 1885
20. Johann Kozant, 1885
21. Leopold Schubhart, 1884
22. Franz Gotscher, 1883
23. Johann Pascher, 1883
24. Peter Böhm, 1883
- 25. Franz Kölbl, 1882**
26. Ignaz Pils, 1882 (Lehrer)
27. Karl Pascher, 1882
28. Eduard Bauer, 1881
29. Franz Böhm, 1881
- 30. Martin Reif, 1881**
31. Franz Schulz, 1881
32. Karl Czerwenka, 1880
33. Johann Hollub, 1880
34. Franz Mais, 1878
35. Matthias Bauernhansl, 1878

Auswärtig geborene „Fremde“:

1. Engelbert Pölderl, 1890
2. Ottokar Schlesinger, 1890 (Pharmazeut)
3. August Lorbek, 1890 (Jurist)
4. Johann Grubmüller, 1890
5. Josef Hammer 1889
6. Karl Hofbauer, 1889
7. Jaroslaus Macek, 1889 (Kaplan)
- 8. Franz Lepsch, 1888 (Hausbesitzer)**
- 9. Johann Novotny, 1887 (Inwohner)**
10. Wenzel Matthey, 1887
- 11. Karl Schürer, Ritter von Waldheim, 1886**
12. Josef Otruba, 1885
13. Johann Bauer, 1885 (Glaserer)

14. Prokop Jelinek, 1885 (Ziegelmacher)
15. Josef Neuhauser, 1885
16. Johann Witzany, 1885
17. Franz Grubmüller, 1884
18. Johann Krenauer, 1884
19. Josef Klement, 1884
20. Thomas Prinz, 1884

21. Anton Jraschko, 1883
22. Johann Stix, 1882
23. Heinrich Plischke, 1880
24. Martin Jelinek, 1879
25. Matthias Bieramperl, 1879
26. Franz Lenz, 1879
27. Josef Bauer, 1879
28. Johann Borowansky, 1878
29. Sylvester Karpf, 1878

21. Anton Jraschko, 1883
22. Johann Stix, 1882
23. Heinrich Plischke, 1880
24. Martin Jelinek, 1879
25. Matthias Bieramperl, 1879
26. Franz Lenz, 1879
27. Josef Bauer, 1879
28. Johann Borowansky, 1878
29. Sylvester Karpf, 1878

20.11.1914

Už tři dny leží půl metru sněhu. Mrazivý vítr sfoukává sněhovou masu na hromadu. Když to půjde takhle dál, budeme brzy vyloučeni ze všeho dění.

20.11.1914

Seit drei Tagen liegt $\frac{1}{2}$ m Schnee. Der eiskalte Wind treibt die Schneemassen zu Bergen zusammen. Wenn das so weitergeht, werden wir bald vom Verkehr abgeschnitten sein.

26.11.1914

23.11. jsme byli úplně odříznuti od dopravy. Ještě dnes se na Valtěřovském kopci pilně odklízí lopatou sníh. Nyní je počasí klidnější a teplejší.

26.11.1914

Wir waren am 23.11. ganz vom Verkehr abgeschnitten. Noch heute wird am Waldetschläger Berg fleißig geschaufelt. Jetzt ist es ruhiger und wärmer geworden.

Konečně dostal akcesista pro léky Franz **Weidner** včera svůj povolávací rozkaz do Vídně. Dnes odjíždí velmi rozladěn, protože už se nemůže zúčastnit větších honů, které nyní začínají.

Endlich bekam gestern Medikamenten-Akzessist Franz **Weidner** seine Einberufung nach Wien. Heute reist er tiefbetrübt ab, da er die nun beginnenden größeren Jagden nicht mitmachen kann.

29.11.1914

Přes den obleva, v noci mrzne. Dne 26.11. sem přišlo 30 uprchlíků z Haliče a jsou tu hosty. Samí praví polští židé, muži, ženy a děti. Jsou ubytováni v chudobinci.

29.11.1914

Tagsüber Tauwetter, nachts friert es. Am 26.11. bekamen wir 30 galizische Flüchtlinge als Gäste. Lauter echte polnische Juden, Männer, Frauen und Kinder. Sie sind im Armenhaus untergebracht. Sie liegen einige Tage in Quarantäne, damit eventuell vorhandene Krankheiten sich nicht verbreiten können.

Několik dnů musí zůstat v karanténě, aby se nemohly rozšířit eventuální nemoci, které by mohly mít.

Dostali všechno, co si přáli, ale už druhý den měli námitky proti stravování. Většina z nich je z Tarnova (dnes v Polsku, pozn. překl.), nezdá se, že by byli tak chudí, je vidět, jak se přetvářejí.

Man hat ihnen alles gegeben, was sie sich wünschten, doch schon am 2. Tag haben sie Ausstellungen über ihre Verpflegung gemacht. Die meisten sind aus Tarnov. Sie scheinen nicht gar so arm zu sein, man

Když už dne 2.12. vešel ve známost pád Bělehradu, přišla 3. večer příslušná úřední zpráva. (Bělehrad obsadili Rakušané, pozn.překl.)

Dne 4. po ránu v 8 hodin se rozpoutala střelba z moždíře a na domech byly vyvěšeny vlajky.

Večer se pak konal pochodňový průvod, v jehož čele pochodovali zástupci obce se starostou Franzem **Schmollem**, za ním šel učitelský sbor, dále měšťanský spolek ostrostřelců s praporem, dobrovolní hasiči, spolek buršáků s vlajkou a mladí střelci.

Za vlasteneckých melodií kapely obešel průvod jednou náměstí (Ringplatz).

Před radnicí pak zaujali postavení, ostrostřelci vypálili salvu z pušek a s císařskou hymnou a voláním slávy císaři se shromáždění rozešlo.

Dne 5. dopoledne byla v děkanském kostele celebrována slavnostní mše, na kterou přišla školní mládež pod vedením učitelského sboru, městská správa a deputace zdejších spolků.

Po obětování (část římskokatolické mše začínající po evangeliu, někdy po krédu, pozn.překl.), byla přednesena „Modlitba před bitvou“, na konec zazněl nadšený zpěv tří slok císařské hymny.

7.12.1914

Válka se projevuje. Hrách, čočka, fazole, čokoláda a kakao – nic z toho už není k mání ani za mnoho peněz. Cena za palivové dříví stále stoupá. Nejlevnější je ještě maso a masové výrobky. To ale už nebude dlouho trvat.

merkt, wie sie sich verstellen.

Nachdem schon am 2.12. gerüchteweise der Fall Belgrads bekannt wurde, kam die amtliche Nachricht am 3. abends.

Am 4. morgens um 8 Uhr wurden Böllerschüsse losgelassen und die Häuser wurden beflaggt. Abends fand dann ein Fackelzug statt, an dessen Spitze die Gemeindevertreter mit Bürgermeister Franz **Schmoll** marschierte, gefolgt vom Lehrkörper, dem bürgerlichen Scharfschützenkorps mit Fahne, der freiw. Feuerwehr, dem Burschenbund mit Fahne und den Jungschützen.

Unter den patriotischen Klängen der Musikkapelle bewegte sich der Zug einmal um den Ringplatz.

Vor dem Rathaus nahm man dann Aufstellung, die Scharfschützen gaben eine Gewehrsalve ab und mit der Volkshymne und Hochrufen auf den Kaiser nahm die Kundgebung ein Ende.

Am 5. vormittags wurde in der Dekanalkirche ein feierliches Dankamt zelebriert, zu welchem die Schuljugend unter Leitung des Lehrkörpers, die Stadtverwaltung und Deputationen der hiesigen Vereine erschienen.

Zum Offertorium wurde das „Gebet vor der Schlacht“ zum Vortrag gebracht, zum Schluss begeistert die drei Strophen der Volkshymne gesungen.

7.12.1914

Die Kriegslage macht sich bemerkbar. Erbsen, Linsen, Bohnen, Schokolade und Kakao ist auch für viel Geld nicht mehr zu kaufen. Der Preis für Feuerholz steigt ständig. Am billigsten sind noch Fleisch und Fleischwaren. Aber das wird nicht mehr

V Nových Hradech (Grazen) došlo k pozoruhodné náhodě.

Zraněný voják tam mezi uprchlíky z Haliče objevil žida, který ho v Haliči napálil, a tak ho vzal pod krkem a náležitě zmlátil.

11.12.1914

Sníh opět zmizel, osmého bylo teplo jako v létě. Dnes je opět jinovatka. Pajdavé židy, kteří jsou všude možně ubytovaní, by někdo měl naučit móresům.

Je tady o ně dobře postaráno a přeci nejsou spokojeni.

Chtěli děti u nás posílat do školy, což jsme ale kvůli nedostatku místa odmítli.

Rádi by začali obchodovat, požadují všechno, dokonce odkupovat zaječí kožky.

Obyvatelé s nimi už nesympatizují, z některých vesnic museli úplně odtáhnout. Každá osoba dostane denně 90 haléřů. Když se pan výplatčí v pátek poněkud opozdí, odmítají přijmout peníze, protože už začal šábés (v judaismu a některých křesťanských kruzích den odpočinku a upuštění od pracovní a všední činnosti, pozn.překl.). Je to mizerná banda, která by se měla poslat do Palestiny nebo do Ruska!

U **Thurna** je v současné době k mání výborné mladé víno, které láká všechny pány.

Chodí tam: doktor, **Herlinger**, Nazi **Pils**, dokonce starý **Weidner** a mnoho jiných.

U **Fuchse** je lokál neútluný, strašně zakouřený a víno nedobré.

lange dauern.

In Grazen hat sich ein merkwürdiger Zufall ereignet. Ein verwundeter Soldat hat dort unter den geflüchteten Galiziern einen Hebräer entdeckt, der ihn in Galizien beschummelt hatte, und hat ihn an der Gurgel gepackt und kräftig gebeutelt.

11.12.1914

Der Schnee ist wieder weg, am 8. War es sommerlich warm. Heute ist wieder Rauhreif. Den hatscherten Juden, die überall in der Gegend einquartiert sind, sollte man Mores lernen. Sie werden hier gut gepflegt und sind doch nicht zufrieden.

Die Kinder wollten sie bei uns in die Schule schicken, was wir aber wegen Platzmangel abgelehnt haben. Sie möchten das Handeln anfangen, nach allem fragen sie, sogar Hasenhäute wollen sie aufkaufen.

Die Bewohner haben ihnen ihrer Sympathie schon entzogen, in manchen Dörfern mussten sie ganz abziehen. Jede Person bekommt täglich 90 Heller. Kommt der Auszahler am Freitag etwas später, verweigern sie die Annahme, weil der Schabbes schon begonnen hat.

Eine miserable Bande ist es, die man nach Palästina oder Russland schicken sollte!

Beim **Thurn** gibt es derzeit einen vorzüglichen Heurigen, der alle Herren anlockt.

Es kommen hin: der Doktor, **Herlinger**, Nazi **Pils**, sogar der alte **Weidner** und viele andere. Beim **Fuchs** ist das Lokal nicht anheimelnd, schrecklich rauchig und der Wein schlecht.

Kromě toho je vysoce zadlužený, od každého si půjčuje a otravuje. Myslím, že obec mu bude muset dát výpověď.

Paní **Gangl** si chtěla najmout hospodu od žida **Resche** v horní části obce, ten chlap ale požadoval zatraceně vysokou činži. **Klement** má obrát jen o nedělich. Jak dlouho ho bude tento život hospodského těšit, to mi není známo. Ale jak se proslychá, je velmi zklamáný.

Já ani mnoho jiných jsme tam nebyli od té doby, kdy si hospodu najal.

Ze všech hostinců mi to u **Thurna** vyhovuje nejlépe, také pan **Holz hacker** je tam k nalezení skoro každý den.

15.12.1914

Ämil **Holz hacker** byl zraněn šrapnelem na pravém rameni a leží v nemocnici v Bílsku-Bělé (dnes město v Polsku, pozn. překl.). Učitel Hans **Glaser** z Věrtelů padl v Srbsku. Učitel Hans **Wagner** byl dvakrát raněn a leží v nemocnici v Mitrowitz.

Fritz **Weilguny** musel opět na frontu a už je na cestě do Srbska. **Klantzky** a **Czuchal** psali z ruského zajetí, že se jim daří bídě.

Na spaní nemají ani slámu, musí se přikrývat kabátem, pod hlavou ruksak jako polštář.

Jako stravu dostávají smradlavou vodovou polévku a kus suchého černého chleba. S ruskými zajatci se u nás zachází velmi lidsky.

Ve Freistadu (Horní Rakousko) je velký barákový tábor. Jak mi osobně vyprávěl jeden obyvatel tohoto města, plní se podle možnosti jejich přání.

Außerdem ist er hoch verschuldet und pumpt jeden an und ist lästig. Ich glaube, die Gemeinde wird ihm kündigen müssen.

Die Frau **Gangl** wollte das Gasthaus vom Juden **Resch** im Oberort pachten, aber der Kerl hat eine damisch hohe Pacht verlangt. Der **Klement** macht nur am Sonntag ein Geschäft. Wie lange ihn dieses Wirtsleben freuen wird, ist mir nicht bekannt. Aber wie man hört, ist er sehr enttäuscht.

Ich und viele andere waren seit seiner Pachtung nicht mehr bei ihm.

Von allen Wirtshäusern behagt es mir beim **Thurn** am besten, auch Herr **Holz hacker** ist fast täglich dort zu finden.

15.12.1914

Ämil **Holz hacker** ist durch ein Schrapnell an der rechten Schulter verwundet worden und liegt im Spital in Bielitz-Biala. Lehrer Hans **Glaser** aus Vierteln ist in Serbien gefallen. Lehrer Hans **Wagner** ist zweimal verwundet worden und liegt im Spital in Mitrowitz. Fritz **Weilguny** musste wieder einrücken und ist schon auf dem Weg nach Serbien. **Klantzky** und **Czuchal** haben aus russischer Gefangenschaft geschrieben, dass es ihnen jämmerlich gehe. Sie hätten nicht einmal Stroh als Nachtlager, müssten sich mit dem Mantel zudecken, den Rucksack als Kopfkissen.

Die Kost ist eine übel riechende Wassersuppe und ein Stück trockenes Schwarzbrot. Die russischen Gefangenen werden bei uns sehr human behandelt. In Freistadt (Oberösterreich) ist ein großes Barackenlager. Wie ein Freistädter mir persönlich erzählt hat, werden ihre Wünsche nach Möglichkeit erfüllt.

A přesto chtějí utéct a potulují se pak v našich lesích.
Věru rabující cháska.

Mikolasch, zvaný **Butschögl**, leží v agonii. Tento muž se dožil stáří 80 let a nikdy nebyl nemocný.
Počasí je příjemně pěkné. Jen některé dny se objeví jinovatka. Dneska je tady vánoční trh.

21.12.10914

Dne 15.12. naše armáda z Bělehrad opět odtáhla, což vyvolalo v celém Rakousku velký rozruch. Učitel **Radler**, narozený v Dobré Vodě (Brünnl), který tady byl zaměstnán, profesor Hans **Sonnberger** a Scheibner **Johann** padli. Dne 19.12. přijel Ämil **Holz hacker** do Benešova na zdravotní dovolenou.

V okresním komandu vojenských náhradníků v Budějovicích mu tamní vrchní štábní lékař dovolenou neuznal a projevil názor, že by byl schopný lehké služby, jako školení rekrutů.

V noci z 18. na 19.12. strhl jeden drzoun násilně mariánskou sochu, která stojí na cestě do St. Gabriele a svrhl ji do potoka.

Četníci našli na místě nedopalek cigarety a pátrají po pachateli.

27.12.1914

Ämil musí 28. odcestovat ke svému náhradnímu vojenskému oddílu do Köflachu (město v Rakousku, pozn.překl.). Některé děti haličských uprchlíků jsou nyní přeci jenom ve škole. **Mizzi** dostala navíc tři dívky.

Und doch trachten sie zu entwischen und treiben sich dann in unseren Wäldern herum. Ein wahres Raubgesindl!

Mikolasch, genannt **Butschögl**, liegt im Sterben. Der Mann ist 80 Jahre alt geworden und war niemals krank.
Das Wetter ist angenehm mild, nur an manchen Tagen gibt es Rauheif. Heute ist hier Weihnachtsmarkt.

21.12.1914

Am 15.12. wurde Belgrad von unseren Truppen wieder geräumt, was in ganz Österreich großes Aufsehen erregte. Der hier angestellt gewesene Lehrer **Radler**, geb. in Brünnl, Professor Hans **Sonnberger** und **Scheibner** Johann sind gefallen. Am 19.12. kam Ämil **Holz hacker** auf Genesungsurlaub nach Beneschau.

Im Ergänzungsbezirkskommando Budweis hat ihm der dortige Oberstabsarzt den Urlaub nicht anerkannt und hat gemeint, zu leichtem Dienst, wie Rekrutenausbildung wäre er geeignet.

In der Nacht vom 18. auf den 19.12. hat ein Frechling die Marien-Statue, die am Weg nach St. Gabriela steht, mit Gewalt heruntergerissen und in den Bach gestürzt. Die Gendarmerie hat einen Zigarrenstummel an der Stelle gefunden und fahndet nach dem Täter.

27.12.1914

Ämil muss am 28. zu seinem Ersatztruppenteil nach Köflach abreisen. Von den galizischen Flüchtlingen sind nun doch einige Kinder in der Schule. **Mizzi** hat drei Mädchen dazubekommen. Ihr Wissen ist gering.

Jejich znalosti nejsou valné. S bídou umějí číst a psát. Německy pořádně neumějí. Židovské nářečí vyvolává u ostatních dětí salvy smíchu.

Welan jun. přijel na několik dní domů. Má částečný průstřel nártových kostí. Ale už zase se belhá o holi.

Během svátků tady byla skupina provazochodců, která pořádala vystoupení každý den.

Tito lidé měli s sebou také ošuntělé kino, které jim bez ohledu na nízkou úroveň přineslo větší výtěžek.

Selské děvy a hoši z toho mají legraci a navštěvují masově večerní představení.

Matka s paní **Holz hacker** tam včera večer byly také, ale moc se jim to nelíbilo.

Přepis z originálu rukopisu: Rosi Rathmann (roz. Hoffelner) a Burkhard Rathmann; text poskytl Willi Sonnberger, Linz, původně pocházející z Německého Benešova (dnes Benešov nad Černou), nar. 12.1.1929 (rodiče: Karl a Anna Sonnberger, roz. Hoffelner) a František Opelka, Kaplice, původně z Benešova n.Č.

překlad do češtiny: Helga Grimmová, Třeboň, spolupráce Bernhard Riepl, Kaplice

Zur Not können sie lesen und schreiben. Der deutschen Sprache sind sie nicht ganz mächtig. Der jüdische Jargon verursacht bei den anderen Kindern viel Gelächter.

Welan jun. ist für einige Tage zu Hause. Seine Mittelfußknochen sind teilweise durchschossen. Aber er humpelt schon wieder am Stock. Über die Feiertage war hier eine Seiltänzergruppe, die täglich Vorstellungen gab.

Diese Leute hatten auch ein recht zerludertes Kino dabei, das ihnen ungeachtet der Minderwertigkeit mehr einbrachte.

Die Bauernmadln und Burschen haben daran eine Hetz und besuchen massenhaft die Abendvorstellungen. Mutter mit Frau **Holz hacker** waren gestern Abend auch dort, aber es hat ihnen nicht besonders gefallen.

Transkription aus dem handschriftlichen Original: Rosi Rathmann (geb. Hoffelner) und Burkhard Rathmann, zur Verfügung gestellt: Willi Sonnberger, Linz, ursprünglich aus D.-Beneschau, geb. am 12.1.1929 (Eltern: Karl und Anna Sonnberger, geb. Hoffelner) und František Opelka, Kaplice, ursprünglich aus Benešov n.Č.